

ЗАКОН ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

В сила от 11.03.2014 г.

Обн. ДВ. бр.22 от 11 Март 2014г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 6 Март 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.41 от 5 Юни 2015г., изм. ДВ. бр.56 от 24 Юли 2015г., изм. ДВ. бр.47 от 21 Юни 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.12 от 3 Февруари 2017г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г., изм. ДВ. бр.85 от 24 Октомври 2017г., изм. ДВ. бр.7 от 19 Януари 2018г., изм. ДВ. бр.15 от 16 Февруари 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.25 от 20 Март 2020г., изм. ДВ. бр.19 от 5 Март 2021г., изм. ДВ. бр.102 от 23 Декември 2022г., изм. ДВ. бр.84 от 6 Октомври 2023г., изм. ДВ. бр.96 от 17 Ноември 2023г., изм. ДВ. бр.102 от 8 Декември 2023г., изм. ДВ. бр.16 от 23 Февруари 2024г., изм. и доп. ДВ. бр.28 от 2 Април 2024г., изм. ДВ. бр.39 от 1 Май 2024г., изм. ДВ. бр.41 от 10 Май 2024г., изм. ДВ. бр.26 от 27 Март 2025г., изм. и доп. ДВ. бр.44 от 30 Май 2025г., изм. и доп. ДВ. бр.78 от 23 Септември 2025г., изм. и доп. ДВ. бр.81 от 3 Октомври 2025г.

Проект: 302-01-20/26.09.2013 г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани със:

1. провеждането на държавната политика по ограничаване изменението на климата;
2. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) прилагането на механизмите за изпълнение на задълженията на Република България по Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 28 от 1995 г.) (ДВ, бр. 68 от 2005 г.) (РКОНИК) и Протокола от Киото към Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 72 от 2002 г.) (ДВ, бр. 68 от 2005 г.) (Протокола от Киото) и Споразумението от Париж към Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата (ратифицирано със закон - ДВ, бр. 86 от 2016 г.) (ДВ, бр. 2 от 2017 г.), наричано по-нататък "Парижкото споразумение";
3. функционирането на Националната схема за зелени инвестиции (НСЗИ);
4. функционирането на Националната система за инвентаризации на емисии на вредни вещества и парникови газове в атмосферата;
5. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) прилагането на Европейската система за търговия с емисии (ЕСТЕ);
6. администрирането на Националния регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове (НРТКЕПГ);
7. мерките за намаляване емисиите на парниковите газове от използваните течни горива и енергия за транспорта;
8. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) изпълнението на задълженията, произтичащи от Решение № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно усилията на държавите членки за намаляване на техните емисии на парникови газове, необходими за изпълнение на ангажиментите на Общността за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г. (ОВ, L 140/136 от 5 юни 2009 г.), наричано по-нататък "Решение № 406/2009/ЕО" и от Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021 - 2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 (ОВ, L 156/26 от 19 юни 2018 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2018/842";
9. (нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г., доп. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) отчитане на емисиите и поглъщанията и изпълнението на задълженията в сектора на земеползването,

промените в земеползването и горското стопанство, произтичащи от Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС (ОВ, L 156/1 от 19 юни 2018 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2018/841" и последващите му изменения;

10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 25 от 2020 г., отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

11. (нова - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 02.04.2024 г.) функционирането на Механизъм за корекция на въглеродните емисии по границите (МКВЕГ) по Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии по границите (ОВ, L 130/52 от 16 май 2023 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2023/956".

Чл. 2. Законът има за цел чрез предприемането на национални мерки и въвеждането на европейски и международни механизми да гарантира намаляване на емисиите на парникови газове като основен елемент в политиката по ограничаване изменението на климата и да осигури дългосрочното планиране на мерките за адаптация към климатичните промени.

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Република България определя обща дългосрочна национална цел за постигане на климатична неутралност и нулеви нетни емисии на парникови газове до 2050 г. в съответствие с разпоредбите на Парижкото споразумение и Регламент 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ, L 243/1 от 9 юли 2021 г.).

(2) Постигането на дългосрочната национална цел по ал. 1 се отчита при изготвянето на стратегически документи, мерки и дейности за ограничаване изменението на климата и справедлив преход на национално, регионално и местно ниво за всички сектори на националната икономика.

(3) Конкретните мерки и действия за постигане на дългосрочната национална цел по ал. 1 се планират и изпълняват, като се отчита необходимостта от осигуряване на справедлив социално-икономически преход, подобряване на конкурентоспособността на националната икономика, насърчаване и запазване на заетостта, както и насърчаване на енергийното развитие и енергийната сигурност на страната чрез ефективно използване на енергията и енергийните ресурси.

Глава втора.

ПОЛИТИКА ПО ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

Раздел I.

Компетентни органи

Чл. 3. (1) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Държавната политика по ограничаване изменението на климата се определя от Народното събрание чрез този закон и се осъществява от Министерския съвет чрез подзаконовите нормативни актове по чл. 5 и плановите и стратегиите по чл. 8, 8а и 9.

(2) Министърът на околната среда и водите е компетентният орган по цялостното провеждане на държавната политика по ограничаване изменението на климата.

(3) Министърът на околната среда и водите може да делегира със заповед правомощията си по този закон на други длъжностни лица.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) За

подпомагане на дейността по ал. 2 се създава Национален експертен съвет по изменение на климата като консултативен орган към министъра на околната среда и водите, в който се включват представители на Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието и храните, Министерството на енергетиката, Министерството на икономиката и индустрията, Министерството на иновациите и растежа, Министерството на транспорта и съобщенията, Министерството на финансите, Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на здравеопазването, Министерството на образованието и науката, Министерството на труда и социалната политика, Държавна агенция "Национална сигурност", Изпълнителната агенция по околна среда, Българската академия на науките, Националното сдружение на общините и юридически лица с нестопанска цел, чиято дейност има пряко отношение към ограничаване изменението на климата.

(5) Дейността на Националния експертен съвет по изменение на климата се урежда с правилник, утвърден със заповед на министъра на околната среда и водите.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Държавната политика по ограничаване изменението на климата се интегрира в съответните секторни и интегрирани политики в областта на транспорта, енергетиката, строителството, селското и горското стопанство, туризма, промишлеността, регионалното развитие, здравеопазването и опазването на културното наследство, образование и наука, финанси и управление на европейски средства, труд и социална политика, отбрана, вътрешни и външни работи и се осъществява на секторно ниво от министъра на енергетиката, министъра на икономиката и индустрията, министъра на иновациите и растежа, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на транспорта и съобщенията, министъра на земеделието и храните, министъра на вътрешните работи, министъра на финансите, министъра на външните работи, министъра на здравеопазването, министъра на електронното управление и министъра на културата в съответствие с правомощията им, предоставени с този закон и със съответните специални закони.

(2) Министрите по ал. 1:

1. предоставят на министъра на околната среда и водите необходимата информация и оказват съдействие за осъществяване на правомощията му по този закон;
2. определят и/или създават специални звена в своите администрации, които ги подпомагат при упражняването на правомощията им в областта на ограничаване изменението на климата;
3. определят експерти, които да участват в процеса по изготвяне и съгласуване на позиции и становища във връзка с дейността на работните органи на Европейската комисия, Съвета на Европейския съюз и РКОНИК по въпроси от тяхната компетентност;
4. съгласуват разработваните секторни политики във връзка с изменение на климата с министъра на околната среда и водите;
5. съгласувано с министъра на околната среда и водите разработват мерки за адаптация на съответния сектор към измененията на климата и упражняват контрол върху тяхното изпълнение.

(3) Министрите по ал. 1 планират средства за изпълнение на задълженията им по ал. 2 в бюджетите на ведомствата, които ръководят.

Чл. 5. Министерският съвет по предложение на министъра на околната среда и водите приема наредби за:

1. реда и начина за издаване и преразглеждане на разрешителни за емисии на парникови газове от инсталации и за осъществяване на мониторинг от операторите на инсталации и авиационните оператори, участващи в ЕСТЕ;

2. условията, реда и начина за изготвяне на докладите и за верификация на докладите на операторите на инсталации и авиационните оператори и за изготвяне и проверка на заявления на нови участници;
3. реда и начина на администриране на НРТКЕПГ;
4. реда и начина за организиране на националните инвентаризации на емисиите на вредни вещества и парникови газове в атмосферата;
5. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г., доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) условията, реда и начина за изготвяне на докладите и за верификацията на докладите на доставчиците на течни горива, алтернативни горива и енергия за транспорта.

Чл. 6. Министърът на околната среда и водите:

1. (отм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.)
2. подпомага министрите по чл. 4, ал. 1 при изготвянето на основните мерки за адаптация на съответния сектор към последиците от изменението на климата и ги консултира с Националния експертен съвет по изменение на климата;
3. е компетентен орган по прилагане на ЕСТЕ;
4. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) изпълнява функциите на национален тръжен продавач по смисъла на чл. 22 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/2830 на Комисията от 17 октомври 2023 г. за допълване на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез определяне на правила относно графика, управлението и други аспекти на търга на квоти за емисии на парникови газове (ОВ, L 2023/2830 от 20 декември 2023 г.), наричан по-нататък "Делегиран регламент (ЕС) 2023/2830" и продава сертификати по МКВЕГ по смисъла на чл. 20 от Регламент (ЕС) 2023/956;
5. контролира докладването на националната инвентаризация на емисиите на парникови газове по РКОНИК и Протокола от Киото;
6. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) контролира мониторинга и докладването на други данни по Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 328/1 от 21 декември 2018 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2018/1999";
7. проверява и съгласува заявления от оператори на инсталации и авиационни оператори за безплатно разпределяне на квоти за емисии на парникови газове;
8. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) осъществява дейностите по проверка и докладване на нивата на емисиите на парникови газове от категориите сектори по Приложение I на Решение № 406/2009/ЕО и Приложение I на Регламент (ЕС) 2018/842;
9. ръководи изграждането, функционирането и поддържането на НРТКЕПГ;
10. упражнява други правомощия, възложени му с този закон.

Чл. 7. Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС):

1. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) издава, отказва да издаде, преразглежда, актуализира и отменя разрешителните за емисии на парникови газове;
2. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) одобрява, отказва да одобри, преразглежда, актуализира и отменя плана за мониторинг на годишните емисии и данните за емисиите от авиационни оператори;
3. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) извършва консервативна оценка на емисии по смисъла на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2066 на Комисията от 19 декември 2018 г. относно мониторинга и докладването на емисиите на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент (ЕС) № 601/2012 на Комисията (ОВ, L 334/1 от 31 декември 2018 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) № 2018/2066";
4. извършва и докладва националната инвентаризация на емисиите на парникови газове по РКОНИК и Протокола от Киото;

5. изпълнява функциите на национален администратор, управляващ НРТКЕПГ;
6. (нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) извършва отчитането и докладването на емисиите и на поглъщанията от земеползване, промяна в земеползването и горското стопанство в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/841;
7. (нова - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 02.04.2024 г.) изпълнява функциите на компетентен орган по МКВЕГ и администрира регистъра на МКВЕГ по Регламент (ЕС) 2023/956;
8. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) одобрява, отказва да одобри, преразглежда и актуализира плановете относно методиката за мониторинг по чл. 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/331 на Комисията от 19 декември 2018 г. за определяне на валидни за целия Съюз преходни правила за хармонизирано безплатно разпределяне на квоти за емисии в съответствие с член 10а от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 59/8 от 27 февруари 2019 г.), наричан по-нататък "Делегиран регламент (ЕС) № 2019/331";
9. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) изпълнява функциите на администриращ орган по отношение на корабно дружество, предвидени в Регламент (ЕС) 2015/757 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 г. относно мониторинга, докладването и проверката на емисиите на въглероден диоксид от морския транспорт и за изменение на Директива 2009/16/ЕО (ОВ, L 123/55 от 19 май 2015 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2015/757" и последващите му изменения, и в приетите от Европейската комисия в съответствие с него делегирани актове и актове за изпълнение;
10. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) издава, отказва да издаде, преразглежда, актуализира и отменя разрешителните за емисии на парникови газове и одобрява, отказва да одобри, преразглежда и актуализира плановете за мониторинг на годишните емисии на лицата, които освобождават горива за потребление в секторите по приложение № 3;
11. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 25 от 2020 г., предишна т. 7 - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 02.04.2024 г., предишна т. 8 - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) упражнява други правомощия, възложени му с този закон.

Раздел II.

Стратегии и планове

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 96 от 2023 г., в сила от 17.11.2023 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Министърът на енергетиката съвместно с министъра на околната среда и водите, подпомагани от министрите по чл. 4, ал. 1, разработват Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999.

(2) Министърът на енергетиката съвместно с министъра на околната среда и водите, подпомагани от министрите по чл. 4, ал. 1, изготвят актуализации и доклади за напредъка на плана по ал. 1.

(3) Планът по ал. 1 и актуализациите по ал. 2 се одобряват от Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката и министъра на околната среда и водите.

Чл. 8а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Министърът на околната среда и водите, подпомаган от компетентните министри по чл. 4, ал. 1 изготвя проект на дългосрочна национална стратегия за смекчаване изменението на климата за постигане на общата дългосрочна национална цел за климатична неутралност по чл. 2а, ал. 1 и в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1999.

(2) Дългосрочната национална стратегия по ал. 1 определя общите стратегически, междинни и секторни цели, мерки и дейности за намаляване на емисиите парникови газове и постигане на целта по чл. 2а, ал. 1.

(3) Стратегията по ал. 1 се приема от Министерския съвет.

Чл. 9. (1) Министърът на околната среда и водите съвместно с компетентните министри по чл. 4, ал. 1 и след консултиране с Националния експертен съвет по изменение на климата изготвя проект на национална стратегия за основните мерки за адаптация към последиците от изменението на климата.

(2) Стратегията по ал. 1 се изготвя за период не по-малък от 20 години, с изключение на първата стратегия, която се изготвя за периода до 2030 г. включително.

(3) Стратегията по ал. 1 се приема от Министерския съвет.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Глава трета. **ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ МЕЖДУНАРОДНИТЕ** **ДОГОВОРИ**

Раздел I. **Национална инвентаризация на емисии на парникови газове**

Чл. 11. (1) Република България ежегодно извършва и докладва пред Секретариата на РКОНИК националната инвентаризация на емисиите на парникови газове по РКОНИК и Протокола от Киото.

(2) Условието, редът и начинът на организирането, включително извършването и докладването на националната инвентаризация на емисии на парникови газове и изисквания към данните, предоставяни от органите по чл. 12, се определят с наредбата по чл. 5, т. 4.

Чл. 12. (1) Компетентни органи в процедурата по извършване на националната инвентаризация по чл. 11 са:

1. министърът на околната среда и водите;
2. (изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) министърът на земеделието и храните;
3. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) министърът на транспорта и съобщенията;
4. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) министърът на енергетиката;
5. (нова - ДВ, бр. 41 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) министърът на икономиката и индустрията;
6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) министърът на вътрешните работи;
7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) изпълнителният директор на ИАОС;
8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) председателят на Националния статистически институт (НСИ);
9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните;
10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите;
11. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация";
12. (предишна т. 11 - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Железопътна администрация";
13. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Морска администрация";
14. (предишна т. 13 - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав";
15. (предишна т. 14 - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) главният директор на Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация".

(2) Органите по ал. 1:

1. съобразно своята компетентност участват в разработването и/или определянето на националните емисионни фактори/коэффициенти и/или други показатели, използвани

за определяне емисиите на парникови газове, в рамките на националната инвентаризация по чл. 11;

2. правят предложения за промени в процедурата по извършване на националната инвентаризация по чл. 11;

3. осигуряват съответния експертен и технически капацитет във връзка с изпълнението на ангажиментите им по т. 1 и 2.

(3) В извършването на националната инвентаризация по чл. 11 участват и браншови организации, научни и образователни институции съгласно тяхната компетентност, като предоставят информация и подпомагат дейността на органите по ал. 1 при изпълнение на задълженията им по ал. 2.

Чл. 13. Министърът на околната среда и водите изготвя проектите на стратегическите документи и нормативната уредба в областта на околната среда, които са свързани с извършване на националната инвентаризация по чл. 11.

Чл. 14. Изпълнителният директор на ИАОС организира цялостната дейност по извършване на националната инвентаризация по чл. 11, като:

1. информира своевременно всички органи по чл. 12, ал. 1 за:

а) съответните изменения в действащите ръководства и/или методики за извършване и докладване на националната инвентаризация по чл. 11;

б) промени в съответните срокове и формат, включително обхват и съдържание, в които следва да бъдат представени наличните данни за натуралните показатели и другите свързани с тях показатели, необходими за извършване на националната инвентаризация по чл. 11;

2. ежегодно изготвя предварителна и окончателна инвентаризация по чл. 11 по реда, определен с наредбата по чл. 5, т. 4;

3. представя пред министъра на околната среда и водите за съгласуване окончателния вариант на националната инвентаризация по чл. 11 по реда, определен с наредбата по чл. 5, т. 4;

4. докладва окончателната национална инвентаризация пред Секретариата на РКОНИК;

5. осигурява обучение на експертите от органите по чл. 12, ал. 1 по отношение на участието им в процедурата по извършване на националната инвентаризация по чл. 11.

Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) Органите по чл. 12, ал. 1, т. 2 - 6, т. 8 - 10 или оправомощени от тях длъжностни лица изпращат ежегодно на ИАОС данните за предходната година, посочени в наредбата по чл. 5, т. 4.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Органите по чл. 12, ал. 1, т. 11 - 15 или оправомощени от тях длъжностни лица изпращат ежегодно на министъра на транспорта и съобщенията данните, посочени в наредбата по чл. 5, т. 4. Министърът на транспорта и съобщенията или оправомощено от него длъжностно лице обобщава данните по предходното изречение и ги изпраща на ИАОС.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) Лицата по чл. 12, ал. 3 изпращат данните, посочени в наредбата по чл. 5, т. 4, на съответните органи по чл. 12, ал. 1, т. 3 - 10.

(4) Данните по ал. 1 и 2 се изпращат на ИАОС в сроковете, посочени в наредбата по чл. 5, т. 4.

Раздел II.

Международна търговия с предписани емисионни единици и Национална схема за зелени инвестиции (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Раздел II.

Международна търговия с предписани емисионни единици и Национална схема за зелени инвестиции

Чл. 16. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 17. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 18. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 19. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 20. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 21. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 22. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 23. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 24. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 25. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 26. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 27. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Раздел III.

Механизми за съвместно изпълнение и чисто развитие по Протокола от Киото (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Раздел III.

Механизми за съвместно изпълнение и чисто развитие по Протокола от Киото

Чл. 28. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 29. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Глава четвърта.

ЕВРОПЕЙСКА СИСТЕМА ЗА ТЪРГОВИЯ С ЕМИСИИ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 81 ОТ 2025 Г.)

Глава четвърта.

ЕВРОПЕЙСКА СХЕМА ЗА ТЪРГОВИЯ С ЕМИСИИ

Раздел I.

Общи разпоредби

Чл. 30. (1) Република България е участник в ЕСТЕ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Европейската система за търговия с емисии е открита за участие на физически и юридически лица от държавите - членки на Европейския съюз, както и на физически лица и юридически лица от трети страни, с които

Европейският съюз е сключил споразумения за взаимно признаване на квоти между ЕСТЕ и други системи за търговия с емисии на парникови газове.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Европейската система за търговия с емисии обхваща инсталациите, извършващи дейности по приложение № 1, авиационните дейности и морския транспорт по приложение № 2 и освобождаване на горивата за потребление в сградния сектор, автомобилния транспорт и допълнителните сектори по приложение № 3 и се прилага за парниковите газове по приложение № 4.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Разпоредбите на тази глава се прилагат за периода 2013 - 2020 г., за периода 2021 - 2030 г. и ако не бъде предвидено друго в правото на Европейския съюз, за всеки следващ период на действие на ЕСТЕ, както и за глобалната, основана на пазара мярка.

Раздел II.

Стационарни инсталации (Загл. изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Раздел II.

Разрешителни за емисии на парникови газове

Чл. 31. Експлоатацията на нови и действащи инсталации за категориите промишлени дейности по приложение № 1 се разрешава след издаването на разрешително за емисии на парникови газове по реда на наредбата по чл. 5, т. 1.

Чл. 32. (1) За издаване на разрешително за емисии на парникови газове операторът на инсталацията подава заявление до изпълнителния директор на ИАОС.

(2) Заявлението по ал. 1 включва описание на:

1. инсталацията и различните режими на нейната експлоатация, включително използваната технология;
2. суровините и спомагателните материали, чието използване може да доведе до емисии на парникови газове;
3. източниците на емисии на парникови газове от инсталацията;
4. планираните мерки за мониторинг и докладване в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 5, т. 1.

(3) Заявлението по ал. 1 включва и нетехническо резюме на описанието по ал. 2.

(4) Операторите на нови инсталации подават заявлението по ал. 1 не по-късно от:

1. три месеца след получаване на разрешението за строеж;
2. шест месеца преди промяна на характеристиката или функционирането на действаща инсталация или увеличаване на нейния капацитет, когато тази промяна води до включване на инсталацията в обхвата на приложение № 1, ако преди промяната инсталацията не попада в обхвата на това приложение.

(5) Със заявлението по ал. 1 операторът представя доказателства за изпълнението на изискванията на глава шеста, раздел III и глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда и посочва техните идентификационни данни.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) При промяна на оператора на инсталации новият оператор поема правата и задълженията съгласно разрешителното и е длъжен в 14-дневен срок от настъпване на промяната да информира изпълнителния директор на ИАОС, който актуализира разрешителното.

Чл. 33. (1) Разрешителното за емисии на парникови газове съдържа:

1. име и адрес на оператора - физическо лице, съответно наименование, ЕИК/Булстат номер, седалище и адрес на управление на оператора - юридическо лице, както и други данни, посочени в наредбата по чл. 5, т. 1;
2. описание на инсталацията, нейните основни параметри и на емисиите на парникови газове, които се отделят от нея;
3. план за мониторинг, изготвен в съответствие с наредбата по чл. 5, т. 1;
4. изискванията за докладване в съответствие с наредбата по чл. 5, т. 2;

5. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) задължение за връщане до 30 септември всяка година на квоти, равни на общото количество емисии от инсталацията за всяка календарна година, верифицирани в съответствие с наредбата по чл. 5, т. 2 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2067 на Комисията от 19 декември 2018 г. за проверка на данните и за акредитация на проверяващите органи съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 334/94 от 31 декември 2018 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2067".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Изпълнителният директор на ИАОС, след съгласуване с условията на комплексното разрешително, ако такова се изисква съгласно чл. 117 от Закона за опазване на околната среда, издава разрешителното по ал. 1 в тримесечен срок от датата на получаване на заявлението на оператора по чл. 32, ал. 1.

(3) Компетентният орган отказва да издаде разрешителното по ал. 1, когато:

1. операторът на инсталацията е подал непълно заявление по чл. 32, ал. 1 и в 14-дневен срок не го допълни съгласно указанията на компетентния орган;
2. според съдържанието на подаденото заявление операторът не може да осигури необходимия мониторинг и докладване;
3. операторът не разполага с документи, доказващи изпълнението на изискванията на глава шеста, раздел III и глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда.

Чл. 34. (1) Изпълнителният директор на ИАОС преразглежда разрешителното за емисии на парникови газове по реда на наредбата по чл. 5, т. 1 при настъпване на всяка промяна по ал. 2, както и при настъпили промени в нормативната уредба по ограничаване изменението на климата.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Оператор на инсталация, притежаващ разрешително за емисии на парникови газове, е длъжен в 14-дневен срок да уведоми компетентния орган по ал. 1 при всеки случай на:

1. планирана или реално настъпила промяна в работата на инсталацията, включително:

- а) характеристиката и/или функционирането на инсталацията;
- б) капацитета на инсталацията;

2. промяна в самоличността на оператора на инсталацията;

3. прекратяване дейността на инсталацията.

(3) След преразглеждането на разрешителното изпълнителният директор на ИАОС актуализира, издава ново или отменя разрешителното.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Изпълнителният директор на ИАОС отменя разрешителното за емисии на парникови газове:

1. при прекратяване дейността на инсталацията;

2. при констатирано неизпълнение на условията на разрешителното за емисии на парникови газове.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

(6) (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

(7) Регионалните инспекции по околната среда и водите осъществяват контрол за спазването на условията на разрешителното за емисии на парникови газове и уведомяват незабавно изпълнителния директор на ИАОС за настъпване на обстоятелствата по ал. 4.

(8) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) В случаите когато инсталация, извършваща дейности по приложение № 1, промени производствените си процеси с цел намаляване на емисиите си на парникови газове и вече не отговаря на прага за номинална топлинна мощност над 20 MW, операторът на тази инсталация има право да остане в обхвата на ЕСТЕ до края на текущия или до края на следващия 5-годишен период по чл. 43, ал. 8.

(9) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Операторът на инсталация по ал. 8 в 30-дневен срок от настъпването на обстоятелства по ал. 8 уведомява изпълнителния директор на ИАОС и министъра на околната среда и водите.

(10) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Министърът на околната среда и водите уведомява съгласно чл. 43, ал. 7 Европейската комисия за промените в предоставения списък, настъпили вследствие на обстоятелствата по ал. 8.

Раздел III. Мониторинг, докладване и верификация

Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Всеки оператор на инсталация по чл. 31 и всеки авиационен оператор, за който Република България е администрираща държава членка, осъществява мониторинг по реда на наредбата по чл. 5, т. 1 и Регламент за изпълнение (ЕС) № 2018/2066.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Авиационните оператори подават в ИАОС за одобряване план за мониторинг на емисиите и данните за емисиите, изготвен в съответствие с наредбата по чл. 5, т. 1 и изискванията на глобалната, основана на пазара мярка по чл. 30, ал. 4.

(3) Изпълнителният директор на ИАОС одобрява плановете по ал. 2 в срок два месеца от датата на подаването им.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Изпълнителният директор на ИАОС отказва да одобри плана за мониторинг и данните за емисиите, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) авиационният оператор е представил план за мониторинг на емисиите и данните за емисиите, които не са изготвени в съответствие с наредбата по чл. 5, т. 1, и в 14-дневен срок не го е поправил и/или допълнил съгласно указанията на компетентния орган;

2. авиационният оператор не притежава валиден оперативен лиценз за въздушен превоз, издаден от държава - членка на Европейския съюз.

(5) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Изпълнителният директор на ИАОС отменя плана по ал. 2, когато авиационният оператор:

1. не притежава валиден оперативен лиценз за въздушен превоз, издаден от държава - членка на Европейския съюз;

2. не извършва дейност по приложение № 2.

(6) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Авиационните оператори осъществяват мониторинг и в срок до 31 март всяка година докладват на изпълнителния директор на ИАОС настъпилите през предходната календарна година, несвързани с CO₂ въздействия на всяко въздухоплавателно средство, съгласно акт за изпълнение на Европейската комисия.

Чл. 36. (1) Операторите на инсталации по чл. 31, които притежават разрешително за емисии на парникови газове, са длъжни да изготвят годишен доклад, съдържащ данните от мониторинга за емисиите на парникови газове, отделени от инсталацията през предходната година.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Авиационните оператори са длъжни да изготвят годишен доклад на емисиите и годишен доклад на данните за емисиите въз основа на одобрените плановете за мониторинг за емисиите на парникови газове и на данните за емисиите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Докладите по ал. 1 и 2 се изготвят и верифицират съгласно наредбата по чл. 5, т. 2 и Регламент (ЕС) № 2018/2067 и се представят на изпълнителния директор на ИАОС за проверка и публикуване.

(4) Оператор на инсталации или авиационен оператор, чийто доклад не бъде верифициран до 31 март за емисиите през предходната календарна година, не може да извършва прехвърляния на квоти до верифициране на доклада му. При неспазване на срока за верифициране сметките на операторите на инсталации и авиационните оператори в партидите им в НРТКЕПГ се блокират до отстраняване на нарушението.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Изпълнителният директор на ИАОС извършва консервативна оценка на емисиите на дадена инсталация или на авиационен оператор по реда на Регламент за изпълнение (ЕС) № 2018/2066, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) не е бил подаден верифициран годишен доклад за емисиите от съответния оператор на инсталация или авиационен оператор в срок до

31 март на съответната година съгласно чл. 68, параграф 1, ал. 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 2018/2066;

2. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) верифицираният годишен доклад за емисиите не е изготвен в съответствие с изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) № 2018/2066;

3. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) докладът за емисиите на оператор на инсталация или авиационен оператор не е бил верифициран съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 2018/2067.

(6) (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 36а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Операторите на инсталации по чл. 31, на които са разпределени безплатни квоти в съответствие с раздел V, за целите на чл. 47, ал. 1 и 2 изготвят годишен доклад за равнището на дейност за всяка подинсталация за календарната година, предхождаща годината на докладване, изготвен в съответствие с чл. 3 на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1842 на Комисията от 31 октомври 2019 г. за определяне на правила за прилагането на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на допълнителните условия за коригиране на безплатното разпределение на квоти за емисии поради промени в равнището на дейност (ОВ, L 282/20 от 4 ноември 2019 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1842".

(2) Докладът по ал. 1 се изготвя и верифицира съгласно изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1842 и наредбата по чл. 5, т. 2 и се представя на министъра на околната среда и водите в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2019/331 по реда на наредбата по чл. 5, т. 2.

Раздел IV.

Квоти за емисии от авиационни дейности

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) За периода от 1 януари 2013 г. до 31 декември 2023 г. количеството квоти, които се разпределят на авиационните оператори, е равно на 95 на сто от историческите авиационни емисии, умножени по броя на годините, включени в съответния период.

(2) Петнадесет на сто от квотите по ал. 1 се разпределят чрез търг по реда на чл. 52.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Броят на квоти за авиационни дейности, който се определя за продажба чрез търг за Република България по ал. 2, е пропорционален на дела и от общия брой установени авиационни емисии за всички държави - членки на Европейския съюз, за съответната референтна година за този период, докладвани и верифицирани съгласно чл. 36.

(4) За референтна година по ал. 3 се смята годината, завършваща 24 месеца преди началото на периода, за който се отнася търгът.

(5) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Условията и редът за продажбата чрез търг на квоти за емисии от авиационни дейности се определят с делегирани актове на Европейската комисия.

Чл. 37а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Общото количество квоти, които се разпределят на авиационните оператори за 2024 г. въз основа на общото разпределено количество квоти за авиационни дейности по приложение № 2 през 2023 г., намалено с коефициента на линейно намаление 2,2 на сто количеството безплатни квоти, което се разпределя през 2024 г. по чл. 37, както и реда на тяхното разпределение се определят с акт на Европейската комисия.

(2) За периода от 1 януари 2024 г. до 31 декември 2030 г. част от общото количество по ал. 1 се запазва за търговските оператори на въздухоплавателни средства за използването на устойчиви и други авиационни горива, които не са получени от горива от изкопаеми източници, посочени като допринасящи за постигането на минималния дял на устойчивите авиационни горива съгласно Регламент (ЕС) 2023/2405 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 г. за

осигуряване на еднакви условия на конкуренция за устойчив въздушен транспорт (ОВ, L 2023/2405 от 31 октомври 2023 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2023/2405".

(3) Квотите, запазени съгласно ал. 2, се разпределят за покриване на част от или на цялата ценова разлика между използването на керосин от изкопаеми източници и използването на съответните допустими авиационни горива съгласно Регламент (ЕС) 2023/2405, като се вземат предвид стимулите от цената на въглеродните емисии и от хармонизираните минимални равнища на данъчно облагане на горивата от изкопаеми източници, установени с делегирани актове на Европейската комисия.

(4) Министърът на околната среда и водите публикува на страницата на Министерството на околната среда и водите информация за авиационните оператори, за които се покрива ценовата разлика между използването на керосин от изкопаеми източници и използването на съответните допустими авиационни горива.

(5) Квотите, разпределени съгласно ал. 2, обхващат:

1. седемдесет на сто от оставащата ценова разлика между използването на керосин от изкопаеми източници и водород от възобновяеми източници на енергия и биогорива от нови поколения по смисъла на § 1, т. 31 от допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, за които емисионният фактор е нула;

2. деветдесет и пет на сто от оставащата ценова разлика между използването на керосин от изкопаеми източници и горива от възобновяеми източници от небиологичен произход в съответствие с чл. 37, ал. 16 и чл. 40 от Закона за енергията от възобновяеми източници, използвани във въздухоплаването, за които емисионният фактор е нула;

3. сто на сто от оставащата ценова разлика между използването на керосин от изкопаеми източници и всяко допустимо авиационно гориво, което не е получено от горива от изкопаеми източници на летища, разположени на острови, чиято площ е по-малка от 10 000 km² и без пътна или железопътна връзка с континенталната част, на летища, които не са достатъчно големи, за да бъдат определени като летища в Европейския съюз в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/2405, и на летища, разположени в най-отдалечен регион;

4. в случаи, различни от посочените в т. 1, 2 и 3, 50 на сто от оставащата ценова разлика между използването на керосина от изкопаеми източници и всяко допустимо авиационно гориво, което не е получено от горива от изкопаеми източници, обхванати в ал. 2. Правилата за годишното изчисляване на разликата в разходите за целите на разпределението на квоти за използването на горивата, посочени в ал. 2, се определят с делегирани актове на Европейската комисия.

(6) Когато допустимо авиационно гориво по ал. 2 не може физически да бъде обвързано в дадено летище с конкретен полет, квотите по ал. 2 се предоставят за допустимите авиационни горива, заредени на това летище, пропорционално на емисиите от полети на авиационните оператори от това летище, за които предават квоти в съответствие с чл. 48, ал. 1.

(7) В периода между 1 януари 2024 г. и 31 декември 2030 г. авиационните оператори може да кандидатстват всяка година за разпределяне на квоти въз основа на количеството на всяко допустимо авиационно гориво по ал. 2, използвано за полети, за които предават квоти в съответствие с чл. 48, ал. 1.

(8) Когато за дадена година заявените по ал. 7 квоти за използването на такива горива е по-голямо от наличните квоти, количеството квоти се намалява еднакво за всички засегнати авиационни оператори при разпределянето за съответната година.

(9) По отношение на полетите, заминаващи от летище в Европейското икономическо пространство (ЕИП), които пристигат на летище в ЕИП, в Швейцария или в Обединеното кралство и които не попадат в обхвата на ЕСТЕ през 2023 г., общото количество квоти на авиационните оператори се увеличава с равнищата на разпределяне, включително безплатно разпределените квоти и предлаганите чрез търг квоти, които биха били реализирани, ако бяха обхванати от ЕСТЕ през посочената година, намалени със съответния коефициент по чл. 42, ал. 1.

(10) Изискванията по чл. 48, ал. 1, т. 1 и раздел III не се прилагат за авиационните оператори по отношение на емисиите, изпуснати до 31 декември 2030 г. от полети между летище, намиращо се в най-отдалечен регион на държава членка, и летище,

намиращо се в същата държава членка, включително друго летище, намиращо се в същия или в друг най-отдалечен регион на същата държава членка.

(11) По отношение на операторите на въздухоплавателни средства се прилага чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/2405.

Чл. 376. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) През 2024 г. и 2025 г. 15 на сто от квотите по чл. 37а, ал. 1 и ал. 10, както и 25 на сто през 2024 г. и 50 на сто през 2025 г., съответно, от останалите 85 на сто от тези квоти, по отношение на които би било извършено безплатно разпределение, се продават на търг, с изключение на квотите по чл. 37а, ал. 2. Останалите квоти за посочените години се разпределят безплатно.

(2) От 1 януари 2026 г. цялото количество квоти, по отношение на които би било извършено безплатно разпределение през посочената година, се продават чрез търг, с изключение на квотите по чл. 37а, ал. 2.

(3) Безплатни квоти се разпределят на операторите на въздухоплавателни средства пропорционално на техните верифицирани емисии от авиационни дейности, докладвани за 2023 г., като при изчислението се вземат предвид и верифицирани емисии от авиационни дейности, докладвани по отношение на полети, които са обхванати от ЕСТЕ от 1 януари 2024 г.

Чл. 38. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 39. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) За периода от 1 януари 2024 г. до 31 декември 2024 г. и за всеки следващ период на ЕСТЕ количеството квоти от авиационни дейности, които се разпределят на авиационните оператори, се определя с акт на Европейската комисия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Министърът на околната среда и водите публикува на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите количеството разпределени квоти.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) В срок до 30 юни на всяка година изпълнителният директор на ИАОС издава на всеки авиационен оператор броя квоти, които са му разпределени за тази година съгласно ал. 1, по реда на наредбата по чл. 5, т. 3.

Чл. 40. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 41. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Раздел V.

Разпределение на безплатни квоти (Загл. изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Раздел V.

Квоти за емисии на парникови газове от инсталации

Чл. 42. (1) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Общото количество на квотите, издавано ежегодно за целия Европейски съюз, считано от 2013 г., намалява с линеен коефициент 1,74 на сто в сравнение със средното общо годишно количество квоти, издадени от държавите членки в съответствие с решенията на Европейската комисия относно техните национални разпределителни планове за периода 2008 - 2012 г. Линеиният коефициент е 2,2 на сто, считано от 2021 г., 4,3 на сто, считано от 2024 г. до 2027 г. и 4,4 на сто, считано от 2028 г.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Количеството на квотите, издадено за целия Европейски съюз, се публикува от Европейската комисия.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Всички квоти за емисии от инсталации считано от 2013 г. се продават на търг по реда на чл. 52, с изключение на случаите по чл. 43 - 46. Считано от 2019 г., се прилагат и следните изключения:

1. в случаите по чл. 46а;

2. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) за квотите, които са поставени в Резерва за стабилност на пазара съгласно Решение (ЕС) 2015/1814 на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 2015 г. относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара към системата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове и за изменение на Директива 2003/87/ЕО (ОВ, L 264/1 от 9 октомври 2015 г.), наричано по-нататък "Решение (ЕС) 2015/1814";

3. за квотите, предназначени за Модернизационния фонд.

(4) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Линейният коефициент по ал. 1 се прилага и за квотите, съответстващи на средните емисии от дейностите в областта на морския транспорт, докладвани за 2018 г. и 2019 г. в съответствие с Регламент (ЕС) 2015/757.

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) За периода 2013 - 2020 г. и за всеки следващ период на ЕСТЕ безплатни квоти се разпределят на инсталации, които:

1. са съществуващи;

2. отговарят на условията за безплатно разпределяне;

3. са подали заявление за безплатно разпределяне на квоти за съответния период;

4. са включени в одобрения от Европейската комисия списък с инсталации по ал. 5.

(2) Заявлението по ал. 1, т. 3 се изготвя съгласно изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2019/331 и се подава до министъра на околната среда и водите.

(3) Към заявлението за безплатно разпределяне на квоти от оператори на съществуващи инсталации се прилага документацията, посочена в чл. 4, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/331, както и потвърждение, че операторът на съответната инсталация е изпълнил препоръките от доклада по чл. 62 от Закона за енергийната ефективност или от сертифицираната система за управление на енергията.

(4) В случай че операторът на дадена инсталация не е представил потвърждението по ал. 3 или не е изпълнил препоръките от доклада по чл. 62 от Закона за енергийната ефективност или от сертифицираната система за управление на енергията, по отношение на размера на окончателното разпределение на безплатните квоти за тази инсталация се прилагат разпоредбите на чл. 46.

(5) Инсталациите на територията на Република България, които извършват дейности по приложение № 1, както и количеството квоти, разпределени безплатно на всяка инсталация в съответствие с ал. 6, се определят в списък, който се изготвя от министъра на околната среда и водите за 5-годишен период с начало 1 януари 2021 г. и за всеки следващ 5-годишен период и се одобрява от Европейската комисия.

(6) Разпределението на безплатни квоти за емисии на парникови газове от инсталации се осъществява в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2019/331.

(7) Министърът на околната среда и водите изготвя и подава до Европейската комисия списък с инсталациите, попадащи в обхвата на този закон, за 5-годишен период с начало 1 януари 2021 г. и за всеки следващ 5-годишен период.

(8) Списъкът по ал. 7 се изготвя и подава до Европейската комисия по реда на чл. 14 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/331.

(9) Когато са необходими корекции на безплатните квоти, предоставени на инсталациите в списъка по ал. 7, тези корекции се извършват, като се използват квоти от или се добавят квоти към количеството квоти по чл. 44, ал. 1.

(10) Количеството безплатно разпределени квоти за инсталации, чиято дейност се е увеличила или намалила, изчислено въз основа на пълзяща средна стойност за две години, с повече от 15 на сто спрямо първоначално използваното равнище за определяне на безплатното разпределение за съответния период, се коригира по целесъобразност в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2019/1842 с квоти, които се добавят към или са от количествата квоти по чл. 44, ал. 1 и 7.

(11) Не се разпределят безплатно квоти на инсталации:

1. които са прекратили дейността си по смисъла на чл. 26 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/331;
 2. на които разрешителното за емисии на парникови газове е с изтекъл срок на валидност;
 3. за които е технически невъзможно да извършват дейност или да възобновят дейността си.
- (12) Принципите за мониторинг и докладване и проверка на емисиите, попадащи в обхвата на настоящата глава, са изложени в част А и Б на приложение № 5.

Чл. 43а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) (1) До 2030 г. за отрасли и подотрасли, изложени на риск от изместване на въглеродни емисии, определени в Приложението към Делегирано решение (ЕС) 2019/708 на Комисията от 15 февруари 2019 г. за допълнение на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определянето на отраслите и подотраслите, за които се счита, че са изложени на риск от изместване на въглеродни емисии, за периода 2021 - 2030 г. (ОВ, L 120/20 от 8 май 2019 г.), се разпределят безплатни квоти в размер 100 на сто от количеството квоти, определено по реда на чл. 43.

(2) Алинея 1 се прилага за отрасли и подотрасли и когато производението на интензивност на търговията с трети държави и емисионна интензивност надвишава 0,15 при използване на данни за периода 2014 - 2016 г. въз основа на качествена оценка съгласно общо установени критерии за целия Европейски съюз.

(3) На отрасли и подотрасли, които могат да прехвърлят голяма част от разходите за квоти в крайния продукт, се разпределят безплатно квоти в размер 30 на сто от количеството квоти, определено по реда на чл. 43. Безплатното количество квоти за тези отрасли и подотрасли, с изключение на топлофикационните мрежи, намалява равномерно след 2026 г. и достига нулево равнище през 2030 г.

Чл. 43б. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) (1) Не се предоставят безплатни квоти на инсталации в сектори или подсектори, за които се прилагат мерки за справяне с риска от изместване на въглеродни емисии съгласно Регламент (ЕС) 2023/956, освен в случаите по ал. 2.

(2) Безплатни квоти се предоставят за производството на стоките в списъка по Приложение I на Регламент (ЕС) 2023/956 в количества, намалени с определен коефициент (коефициент по МКВЕГ), който е в размер 100 на сто до 31 декември 2025 година; 97,5 на сто през 2026 година; 95 на сто през 2027 година; 90 на сто през 2028 година; 77,5 на сто през 2029 година; 51,5 на сто през 2030 година; 39 на сто през 2031 година; 26,5 на сто през 2032 година и 14 на сто през 2033 година.

(3) Не се предоставят безплатни квоти за производството на стоките в списъка по Приложение I на Регламент (ЕС) 2023/956 и не се прилага коефициентът по МКВЕГ след 2034 година.

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Неразпределеното до 2020 г. количество безплатни квоти за Европейския съюз заедно с 200 милиона квоти от Резерва за стабилност на пазара съгласно Решение (ЕС) 2015/1814 се заделят за нови участници, като към това количество се добавят неразпределените квоти по чл. 43, ал. 3 и 9, както и неразпределените квоти на инсталации поради намалено равнище на дейност. До 200 милиона от заделените квоти за нови участници се връщат в Резерва за стабилност на пазара през 2030 г., когато не са разпределени между 2021 и 2030 г.

(2) Не се допуска безплатно разпределение на квоти за произведена от нови участници електрическа енергия.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Заявлението за безплатно разпределяне на квоти от нови участници се изготвя съгласно изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2019/331 и се подава до министъра на околната среда и водите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Безплатното разпределение на квоти за нови участници се осъществява след уведомяване на Европейската комисия за годишното

количество квоти за емисии, разпределени безплатно на съответната инсталация и когато Европейската комисия не е отхвърлила предварителното годишно количество на квотите за емисии, разпределени безплатно на конкретната инсталация.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Заявлението по ал. 3 се изготвя на български език по електронен образец, предоставен от Европейската комисия.

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Министърът на околната среда и водите приема само заявления, данните в които са верифицирани като задоволителни от верификатор по реда на наредбата по чл. 5, т. 2.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г., предишна ал. 6 - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Квотите в резерва, които не са разпределени на нови участници през периода 2013 - 2020 г. и които впоследствие са предоставени за разпределение на Република България от Европейската комисия, се разпределят чрез търг по реда на чл. 52. От 2021 г. неразпределените поради промяна в работата или прекратяване на дейността на инсталациите квоти се прехвърлят към количеството квоти в резерва за нови участници по ал. 1.

Чл. 45. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 46. (1) Безплатни квоти за периода 2013 - 2019 г. се разпределят и на инсталации за производство на електрическа енергия, започнали работа до 31 декември 2008 г., или на инсталации за производство на електрическа енергия, процесът на инвестиране в които е започнал физически към същата дата.

(2) Разпределените безплатно квоти се приспадат от количеството квоти, които ще се търгуват съгласно чл. 42, ал. 3.

(3) През 2013 г. общият размер на разпределените безплатно квоти по ал. 1 е не повече от 70 на сто от средните годишни верифицирани емисии за 2007 г. от такива генератори на електрическа енергия по ал. 1 за количеството, съответстващо на брутното крайно национално потребление, като постепенно намалява с линейния коефициент по чл. 42, ал. 1. През 2020 г. не се разпределят безплатно квоти на инсталациите по ал. 1.

(4) Безплатното разпределение на квоти на оператори се основава на разпределението на верифицираните емисии през 2007 г.

(5) Безплатното разпределение на квоти се извършва след одобрението от Европейската комисия на Национален план за инвестиции за периода 2013 - 2020 г. по чл. 4, ал. 2, т. 18г от Закона за енергетиката.

Чл. 46а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) (1) Безплатни квоти за периода 2021 - 2030 г. се разпределят на инсталации за производство на електрическа енергия.

(2) Разпределените безплатно квоти се приспадат от количеството квоти, които се търгуват съгласно чл. 42, ал. 3 и не надхвърлят повече от 40 на сто от квотите, които са разпределени на Република България за периода 2021 - 2030 г., в зависимост от дела на емисиите, проверени в рамките на схемата на Европейския съюз за 2005 г., или от средни стойности за периода 2005 - 2007 г., в зависимост от това коя от двете стойности е по-висока. Общото количество безплатни квоти по ал. 1 и 3 се разпределя на равни годишни количества през периода 2021 - 2030 г.

(3) Безплатното разпределение на квоти се извършва след одобрение от Европейската комисия на Националната рамка за инвестиции за периода 2021 - 2030 г. и по ред, определен с наредбата по чл. 4, ал. 2, т. 18д от Закона за енергетиката.

Чл. 46б. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Тридесет на сто допълнителни безплатни квоти се предоставят на Република България за периода 2026 - 2030 г., в случай че средно за периода 2014 - 2018 г. делът на емисиите от централно отопление от общото количество на тези емисии в Европейския съюз, разделен на дела на брутния вътрешен продукт на Република България от общия брутен вътрешен продукт на Европейския съюз е по-голям от пет.

(2) Операторите на инсталации за централно отопление, които са подали заявление за допълнителни безплатни квоти за дадени инсталации до 31 май 2024 г., изготвят план за неутралност по отношение на климата за тези инсталации.

(3) Планът по ал. 2 се изготвя в съответствие с целта за климатична неутралност по чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1119 и съдържа:

1. мерки и инвестиции за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. на ниво инсталация или дружество, като се изключва използването на въглеродни компенсации;

2. междинни и етапни цели за измерване до 31 декември 2025 г. и до 31 декември на всяка пета година след това, на напредъка към постигане на климатична неутралност по т. 1;

3. оценка на въздействието по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове на всяка от мерките и инвестициите по т. 1.

(4) Постигането на целите по ал. 3 за периода до 31 декември 2025 г. и за всеки период до 31 декември на всяка пета година след това се верифицира в съответствие с наредбата по чл. 5, т. 2 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2067.

(5) Допълнителните безплатни квоти по ал. 2 се разпределят на операторите на инсталации за централно отопление при следните условия:

1. инвестициите по ал. 3 са равностойни на допълнителните безплатни квоти за значително намаляване на емисиите преди 2030 г.; и

2. постигането на междинните и етапните цели по ал. 3 е верифицирано в съответствие с наредбата по чл. 5, т. 2 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2067.

(6) Не се разпределят безплатни квоти над количеството по чл. 43а, ал. 3, ако постигането на междинните и етапните цели в плана по ал. 2 не е верифицирано за периода до края на 2025 г. или за периода 2026 - 2030 г.

Чл. 46в. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Количеството безплатни квоти на всяка инсталация се намалява с 20 на сто в случаите, когато:

1. инсталацията подлежи на обследване на енергийната ефективност или прилага система за управление на енергията съгласно чл. 57 от Закона за енергийната ефективност и операторът на тази инсталация не е изпълнил препоръките от доклада по чл. 62 от Закона за енергийната ефективност или от сертифицираната система за управление на енергията, освен в случаите когато срокът за изплащане на съответните инвестиции надвишава три години или когато разходите за тези инвестиции са диспропорционални;

2. нивата на емисии на парникови газове от тази инсталация са по-високи от 80-ия процентил от нивата на емисиите за съответните продуктови параметри и операторът на тази инсталация не е изготвил съгласно чл. 46б, ал. 2 план за неутралност по отношение на климата за всяка инсталация, извършваща дейности по списъка по приложение № 1.

(2) Количеството безплатни квоти по ал. 1 не се намалява, ако операторът на инсталацията докаже, че е изпълнил други мерки, които водят до намаляване на емисиите на парникови газове, равностойни на препоръките от доклада по чл. 62 от Закона за енергийната ефективност или по сертифицираната система за управление на енергията за съответната инсталация, или е доказано изпълнение на условията по чл. 22а от Делегиран Регламент (ЕС) 2024/873 на Комисията от 30 януари 2024 г. за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2019/331 по отношение на валидни за целия Съюз преходни правила за хармонизирано безплатно разпределяне на квоти за емисии (ОВ, L 2024/873 от 4 април 2024 г.), или ако препоръките от доклада от одита или от сертифицираната система за енергийно управление няма да доведат до икономии на енергия в извършвания в инсталацията промишлен процес, или ако препоръки не са издадени през първите четири години от съответния базов период, както и когато не са настъпили специфичните за инсталацията експлоатационни условия, включително планирани или непланирани периоди на поддръжка, въз основа на които е определен срокът на възвръщаемост на мерките.

(3) Не се разпределят безплатни квоти над 80 на сто, ако постигането на междинните и етапните цели в плана по чл. 466, ал. 2 не е верифицирано за периода до края на 2025 г. или за периода 2026 - 2030 г.

(4) Операторите доказват изпълнението на препоръките от доклада по чл. 62 от Закона за енергийната ефективност или от сертифицираната система за управление на енергията или други равностойни мерки, които водят до намаляване на емисиите на парникови газове, като представят потвърждение за изпълнението им.

Чл. 46г. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Квотите, които не са разпределени поради намаляване на безплатното разпределяне на квоти в съответствие с дела на квотите за продажба чрез търга по чл. 42, ал. 3, се използват за освобождаване на инсталациите от корекцията в съответствие с чл. 43, ал. 10.

(2) Петдесет на сто от квотите по ал. 1 се предоставят за подкрепа на иновациите във Фонда за иновациите.

Чл. 47. (1) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Въз основа на решение на Европейската комисия за разпределение на квотите министърът на околната среда и водите уведомява ежегодно, считано от 2013 г., изпълнителния директор на ИАОС за разпределението на квотите за съответната година в съответствие с чл. 43, ал. 5 и 10.

(2) В случай че има промяна в капацитета, равнището на активност или експлоатацията на дадена инсталация, които имат значение за разпределението на квоти за инсталацията, министърът на околната среда и водите предоставя за одобрение на Европейската комисия, използвайки предоставения от Европейската комисия електронен образец, цялата необходима информация, включително преразгледаното предварително общо годишно количество на безплатните квоти за емисии от съответната инсталация, определено в съответствие с този раздел, преди да определи окончателното общо годишно количество на безплатните квоти за емисии по ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2024 г., в сила от 23.02.2024 г.) В срок до 30 юни на всяка година считано от 2013 г. въз основа на заповед на министъра на околната среда и водите и след одобрение на Европейската комисия се определят количествата квоти за текущата година, като изпълнителният директор на ИАОС издава на всеки оператор на инсталации, притежаващ разрешително за емисии на парникови газове, количеството квоти, които са му разпределени за тази година съгласно ал. 1 и 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Редът за разпределение на квотите се определя с наредбата по чл. 5, т. 3.

(5) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2024 г., в сила от 23.02.2024 г.) Ежегодно в срок до 30 юни изпълнителният директор на ИАОС издава количеството квоти на операторите, генератори на електрическа енергия, които са му разпределени за съответната година, въз основа на заповед на министъра на околната среда и водите.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 25 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Квоти за нов участник в ЕСТЕ от инсталации се отпускат по реда на Делегиран регламент (ЕС) 2019/331 и наредбата по чл. 5, т. 2.

Раздел V "а".

Обхват на прилагане на ЕСТЕ за дейностите в областта на морския транспорт (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 47а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Изпълнителният директор на ИАОС е администриращ орган на корабни дружества по смисъла на Регламент (ЕС) 2015/757, които:

1. са регистрирани в Република България;

2. не са регистрирани в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз, но са извършили най-голям отчетен брой плавания по чл. 47в до пристанища в Република България през последните 4 години на мониторинг по чл. 47б;

3. не са регистрирани в Република България или друга държава - членка на Европейския съюз, и не са извършили през предходните четири години на мониторинг плавания по чл. 47в, но са започнали или завършили първото си плаване по чл. 47в от или до пристанище в Република България.

(2) Списъкът на корабните дружества, извършвали дейност по приложение № 2, считано от 1 януари 2024 г., актуализираният списък, с който корабните дружества, регистрирани в дадена държава членка, се пренасочват към друг администриращ орган, както и актуализираният списък, с който корабните дружества, които не са регистрирани в държава членка, се пренасочват към друг администриращ орган, се изготвят с актове за изпълнение на Европейската комисия.

(3) Промени в дейностите, в регистрацията или администриращия орган на корабното дружество влизат в сила след вписването им в актуализирания списък по ал. 2.

Чл. 47б. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Всяко корабно дружество извършва мониторинг на емисиите от дейностите в областта на морския транспорт по приложение № 2 и докладва до администриращия орган по чл. 47а, ал. 1 съответните параметри през отчетния период и обобщените данни за емисиите на ниво дружество в съответствие с глава II от Регламент (ЕС) 2015/757.

(2) Корабните дружества по ал. 1 подават чрез платформата THETIS-MRV за одобряване от страна на ИАОС план за мониторинг на данните за емисиите, изготвен в съответствие със сроковете и изискванията на чл. 6 от Регламент (ЕС) 2015/757.

(3) (В сила от 05.04.2026 г.) Изпълнителният директор на ИАОС одобрява плановете за мониторинг по ал. 2 в срока по чл. 6, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2015/757.

(4) Докладите на корабните дружества за емисиите за съответния отчетен период се представят в сроковете, при условията и на лицата, предвидени в чл. 11, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/757 чрез платформата THETIS-MRV.

(5) Докладваните обобщени данни за емисиите на ниво корабно дружество по ал. 1 се верифицират в съответствие с изискванията на глава III от Регламент (ЕС) 2015/757.

Чл. 47в. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Разпределяне и връщане на квоти за емисии от морския транспорт се извършват по реда на раздел VI по отношение на:

1. петдесет на сто от емисиите от кораби, извършващи плавания от пристанище на акостиране под юрисдикцията на държава членка до пристанище на акостиране извън юрисдикцията на държава членка;

2. петдесет на сто от емисиите от кораби, извършващи плавания от пристанище на акостиране извън юрисдикцията на държава членка до пристанище на акостиране под юрисдикцията на държава членка;

3. сто на сто емисии от кораби, извършващи плавания от пристанище на акостиране под юрисдикцията на държава членка до пристанище на акостиране под юрисдикцията на държава членка; и

4. сто на сто емисии от кораби в пристанище на акостиране под юрисдикцията на държава членка.

(2) Неразпределените безплатно квоти по ал. 1 се продават на търг по реда и условията на акт на Европейската комисия.

(3) Корабните дружества връщат квоти за верифицирани емисии в съответствие със следния график:

1. четиридесет на сто от верифицираните емисии, докладвани за 2024 г.;

2. седемдесет на сто от верифицираните емисии, докладвани за 2025 г.;

3. сто на сто от верифицираните емисии, докладвани за 2026 г. и всяка следваща година.

(4) Когато предадените квоти са по-малко в сравнение с верифицираните емисии от морския транспорт за 2024 г. и 2025 г., разликата в количество квоти между

верифицираните емисии и предадените квоти за всяка година се отменя, а не се продава на търг съгласно чл. 52.

Чл. 47г. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) В случаите когато съгласно търговски договор крайната отговорност за закупуването на горивото и/или експлоатацията на кораба се поема от субект, различен от корабното дружество, корабното дружество има право на възстановяване на разходите от този субект, произтичащи от връщането на квоти. (2) Връщането на квотите по реда на чл. 47в и чл. 48а извършва корабното дружество, независимо от правото на това корабно дружество на възстановяване от трета страна на разходите по ал. 1, произтичащи от връщането на квоти.

Чл. 47д. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Изпълнителният директор на ИАОС може да поиска съдействие от Европейската агенция по морска безопасност (ЕМСА) или от друга съответна организация и може да сключи с тези организации подходящи споразумения за тази цел.

Раздел VI.

Предаване, замяна и отмяна на квоти за емисии на парникови газове (Загл. изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Раздел

VI.

Предаване, замяна и отмяна на квоти за емисии на парникови газове. Валидност на квотите, CEPE и EPE

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2024 г., в сила от 23.02.2024 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) В срок до 30 септември всяка година:

1. операторите на инсталации, притежаващи разрешително за емисии на парникови газове, и авиационните оператори предават определен брой квоти, равняващи се на общото количество емисии, отделени от инсталацията или в резултат на авиационните дейности през предходната година, верифицирани в съответствие с наредбата по чл. 5, т. 2 или определени в резултат на консервативна оценка на емисии съгласно чл. 70 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 2018/2066;

2. всяко корабно дружество връща брой квоти, който е равен на общите му емисии през предходната календарна година, верифицирани в съответствие с глава III от Регламент (ЕС) 2015/757.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2015 г., отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Операторът на инсталация, авиационният оператор и корабното дружество изпълняват задължението си по ал. 1 само с квоти, издадени от компетентен орган на държава - членка на Европейския съюз.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Задължението по ал. 1 не възниква по отношение на емисии, за които съответните оператори удостоверят пред изпълнителния директор на ИАОС, че са улавяни и прехвърляни за постоянно съхранение в обект, за който има издадено разрешение за съхранение съгласно Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра или по отношение на емисии, за които се приема, че са уловени и използвани по такъв начин, че да се свържат трайно химически в даден продукт, така че да не навлизат в атмосферата при нормална употреба, включително нормални дейности, извършени след края на жизнения цикъл на продукта, съгласно делегиран акт на Европейската комисия.

(5) Оператор на инсталация или авиационен оператор, неизпълнил задължението си за предаване на квоти по ал. 1, е длъжен да предаде недостигащото количество квоти през следващата година независимо от санкцията по чл. 76.

(6) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Задължението по ал. 1 не възниква за следните емисии на авиационните оператори:

1. емисиите, изпускани до 31 декември 2026 г. от полети на тези авиационни оператори от или до държави, които са изброени в акт за изпълнение на Европейската комисия;

2. емисиите, изпускани до 31 декември 2026 г. от полети на тези авиационни оператори между ЕИП и държави, които не са изброени в акта за изпълнение по т. 1, различни от полети до Швейцария и до Обединеното кралство;

3. емисиите от полети на тези авиационни оператори до и от най-слабо развитите държави и развиващите се малки островни държави, както са определени от Организацията на обединените нации, различни от изброените в акта за изпълнение по т. 1 и държавите, чийто брутен вътрешен продукт на глава от населението е равен на средния за Европейския съюз или го надвишава.

(7) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Изпълнителният директор на ИАОС отменя предадените квоти по ал. 1 по реда на наредбата по чл. 5, т. 3. Той отменя квотите по ал. 1 и по искане на лицето, което ги притежава.

(8) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Когато предадените квоти са по-малко в сравнение с верифицираните емисии, разликата в количество квоти между верифицираните емисии и предадените квоти за всяка година се отменя от компетентния орган по ал. 7, а не се продава на търг съгласно чл. 52.

Чл. 48а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Корабните дружества, считано до 31 декември 2030 г., връщат 5 на сто по-малко квоти от своите верифицирани емисии от кораби с ледови клас, при условие, че тези кораби имат ледови клас IA или IA Super или равностоен ледови клас, установен съгласно Препоръка 25/7 на Комисията за защита на морската околна среда в Балтийско море (HELCOM).

(2) Задължение за връщане на квоти не възниква за емисиите, освободени до 31 декември 2030 г. от плавания между пристанище, разположено в най-отдалечен регион на държава членка, и пристанище, разположено в същата държава членка, включително плавания между пристанища в най-отдалечен регион и плавания между пристанища на най-отдалечените региони на същата държава членка, както и от дейностите, извършвани в пристанище от тези кораби във връзка с тези плавания.

(3) На операторите на инсталации, операторите на въздухоплавателни средства и корабните дружества се забранява да използват издадени от държава членка квоти, с които ще бъдат погасени техни съществуващи задължения за връщане на квоти в случаите и при условията, определени с делегиран акт на Европейската комисия.

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Авиационни оператори, които притежават свидетелство за авиационен оператор, издадено от Република България или които имат най-голям брой установени емисии от полети от и до летища на територията на Република България, след уведомлението по ал. 6 може да изпълнят задълженията си за отмяна на кредити:

1. с кредити, разрешени от страните, участващи в механизма, създаден съгласно чл. 6, параграф 4 от Парижкото споразумение;

2. с кредити, одобрени от страните, участващи в програми за кредитиране, които са приети за допустими от Съвета на Международната организация по гражданска авиация (ИКАО), съгласно акт за изпълнение на Европейската комисия;

3. със сертифицирани единици редуцирани емисии и единици редуцирани емисии, разрешени от страните по международни споразумения за изменение на климата, от дейности по проекти в трети държави;

4. с кредити, издадени във връзка с проекти, администрирани от държавите - членки на Европейския съюз, водещи до намаление на емисиите на парникови газове извън ЕСТЕ.

(2) Кредитите по ал. 1, т. 1 и 2, може да се използват само когато:

1. произхождат от държава, която е страна по Парижкото споразумение към момента на използването им;

2. произхождат от държава, която е посочена в акт за изпълнение на Европейската комисия, като участваща в Схемата за компенсиране и намаляване на въглеродните емисии в международното въздухоплаване на ИКАО.

(3) Алинея 2, т. 2 не се прилага за емисии, изпускани преди 2027 г., или за най-слабо развитите държави и развиващите се малки островни държави, както са определени от Организацията на обединените нации, с изключение на държавите, чийто брутен вътрешен продукт на глава от населението е равен или надвишава средния за Европейски съюз.

(4) Кредитите по ал. 1, т. 1 - 3 може да се използват, когато:

1. е било договорено разрешение от участващите страни; и
2. е направено своевременно коригиране в докладването на антропогенните емисии по източници и поглъщанията по поглъщатели, обхванати от национално определените приноси на участващите страни към РКОНИК; и
3. се избягва двойното отчитане и нетното увеличение на глобалните емисии.

(5) Главният директор на Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" (ГД ГВА) изчислява съгласно методика, приета с акт за изпълнение на Европейската комисия:

1. кредитите, компенсиращи емисиите от полети за предходната календарна година от и между държави, включени в списък в акт за изпълнение на Европейската комисия, и от полети между тези държави и Швейцария или Обединеното кралство;
2. кредитите за общото окончателно компенсиране за даден период на изпълнение на задълженията по Схемата за компенсиране и намаляване на въглеродните емисии в международното въздухоплаване и до 30 ноември на годината след последната година от съответния период на изпълнение на задълженията по същата схема.

(6) В срок до 30 ноември всяка година главният директор на ГД ГВА уведомява относно размера на компенсиращите кредити авиационните оператори, които отговарят на следните условия:

1. притежават свидетелство за авиационен оператор, издадено от държава членка, или са регистрирани в държава членка, включително в най-отдалечените региони, зависимите територии и териториите на тази държава членка; и
2. имат годишни емисии на CO₂ над 10 000 тона от използването на самолети с максимална сертифицирана излетна маса по-голяма от 5700 кг, които изпълняват полети по приложение № 2, различни от тези, които заминават от и пристигат в същата държава членка, включително най-отдалечените региони на същата държава членка, считано от 1 януари 2021 г.

(7) За целите на ал. 6, т. 2 не се вземат предвид емисиите на CO₂ от:

1. държавни полети;
2. полети с хуманитарни цели;
3. полети за медицински цели;
4. военни полети;
5. полети за гасене на пожари;
6. полети преди или след хуманитарен или медицински полет или полет за гасене на пожар, при условие че тези полети са извършени със същите въздухоплавателни средства и са били необходими за извършването на съответните хуманитарни, медицински или противопожарни дейности или за преместването на въздухоплавателното средство след тези дейности за следващата му дейност.

(8) Авиационните оператори, които притежават свидетелство за авиационен оператор, издадено от Република България, отменят кредитите по ал. 1 само по отношение на количеството, за което са получили уведомление по ал. 6, за съответния период на изпълнение на задълженията по Схемата за компенсиране и намаляване на въглеродните емисии в международното въздухоплаване. Отмяната на кредити се извършва до 31 януари 2025 г. за емисиите в периода 2021 - 2023 г. и до 31 януари 2028 г. за емисиите в периода 2024 - 2026 г.

(9) Авиационен оператор, който извършва дейност на силно ограничен брой двойки летища или в силно ограничен брой двойки държави, за които се прилагат изисквания за компенсиране по ал. 1, или в силно ограничен брой двойки държави, за които не се прилагат изисквания за компенсиране по ал. 1, може да подаде до главния

директор на ГД ГВА аргументирано писмено искане данните на равнището на авиационния оператор да не бъдат публикувани, ако това ще навреди на неговите търговски интереси.

(10) Главният директор на ГД ГВА уведомява Европейската комисия за случаите по ал. 9 с искане тези данни да бъдат публикувани на по-високо ниво на обобщаване.

Чл. 50. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Квотите, предадени в съответствие с чл. 48, се анулират всяка година.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

(3) (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

(4) Анулирани квоти не може да бъдат вписвани като предадени за отчитане на каквито и да е емисии.

Чл. 51. (1) Изпълнителният директор на ИАОС разпределя безплатните количества квоти на инсталации на годишна база, определени по реда на чл. 47, ал. 1 и 3.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Квотите за емисии на парникови газове, издадени от 1 януари 2013 г. нататък, са валидни безсрочно. Квотите, издадени от 1 януари 2021 г. нататък, съдържат информация през кой 10-годишен период, считано от 1 януари 2021 г., са издадени и са валидни за емисии от първата година на този период нататък.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.)

(4) (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.)

Раздел VI "а".

Система за търговия с емисии от сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 51а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Разпоредбите на този раздел се прилагат за емисиите, разрешителните за емисии на парникови газове, издаването и предаването на квоти, мониторинга, докладването и верификацията по отношение на дейността на лицата, които освобождават горива за потребление в секторите по приложение № 3.

(2) Този раздел не се прилага за емисиите от дейности по приложение № 1 и приложение № 2.

Чл. 51б. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Общото количество на квотите за емисии от сградния сектор, автомобилния транспорт и допълнителните сектори, издадено за целия Европейски съюз, намалява линейно всяка година от 2027 г., считано от 2024 г., и от 2028 г., считано от 2025 г. Линейният коефициент за намаление е 5,1 на сто след 2024 г. и 5,38 на сто след 2025 г. с изключение на случаите на коригиране.

(2) Количеството на квотите по ал. 1 и техните корекции се определят с актове на Европейската комисия.

Чл. 51в. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Квотите за емисии от дейността по приложение № 3 с изключение на квотите, прехвърлени в резерва за пазарна стабилност по Решение (ЕС) 2015/1814, и на квотите, приходите от които са предназначени за Социалния фонд за климата по Регламент (ЕС) 2023/955 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на Социален фонд за климата и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1060 (ОВ, L 130/1 от 16 май 2023 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2023/955", считано от 2027 г. се продават на търг съгласно делегиран акт на Европейската комисия.

(2) Делът на Република България от приходите от продажби на квоти на търг по ал. 1 е равен на референтните емисии на Република България по чл. 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/842 за категориите източници на емисии по т. 2, букви "а" - "в" от приложение № 3 за средната стойност на емисиите за периода 2016 - 2018 г.

Чл. 51г. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г., в сила от 05.04.2026 г.) (1) Дейността по приложение № 3 се разрешава след издаване на разрешително за емисии на парникови газове.

(2) За издаване на разрешително за емисии на парникови газове лицата по чл. 51а, ал. 1 подават заявление до изпълнителния директор на ИАОС.

(3) Заявлението по ал. 2 включва описание на:

1. доставчика на горива;
2. вида на горивата, които се използват за изгаряне в секторите по приложение № 3, и начините на освобождаване на тези горива за потребление;
3. крайната употреба на горивата, освободени за потребление за дейността по приложение № 3;
4. планираните мерки за мониторинг и докладване на емисиите в съответствие с актове за изпълнение на Европейската комисия.

(4) Заявлението по ал. 2 включва и нетехническо резюме на описанието по ал. 3.

(5) Изпълнителният директор на ИАОС издава разрешително на лицата по чл. 51а, ал. 1 за емисии на парникови газове за дейността по приложение № 3 при условията и по реда на наредбата по чл. 5, т. 1.

(6) Разрешителното за емисии на парникови газове съдържа най-малко следната информация:

1. име и адрес на доставчика на горива - физическо лице, съответно наименование, ЕИК/БУЛСТАТ номер, седалище и адрес на управление на доставчика на горива - юридическо лице, както и други данни, посочени в НРТКЕПГ;
2. описание на начините, по които лицата по чл. 51а, ал. 1 освобождават горивата за потребление в секторите по приложение № 3;
3. списък на горивата, които лицата по чл. 51а, ал. 1 освобождават за потребление в секторите по приложение № 3;
4. план за мониторинг и изисквания за докладване съгласно актове за изпълнение на Европейската комисия;
5. задължение за предаване в срок до 31 май всяка година на квоти, издадени съгласно този раздел, равни на общото количество верифицирани емисии за всяка календарна година.

(7) Лицата по чл. 51а, ал. 1, притежаващи разрешително за емисии на парникови газове, уведомяват изпълнителния директор на ИАОС при всеки случай на планирани промени в естеството на дейността или в освобождаваните от тях горива за потребление в 14-дневен срок от датата на настъпване на промяната.

(8) При промяна в лицата по чл. 51а, ал. 1 новите лица поемат правата и задълженията съгласно разрешителното и уведомяват изпълнителния директор на ИАОС в 14-дневен срок от датата на настъпване на промяната.

(9) Изпълнителният директор на ИАОС актуализира разрешителното в съответствие с наредбата по чл. 5, т. 1 и актовете за изпълнение на Европейската комисия.

Чл. 51д. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Лицата по чл. 51а, ал. 1, притежаващи разрешително за емисии на парникови газове, считано от 2025 г. осъществяват годишен мониторинг на емисиите от количествата горива, освободени за потребление по приложение № 3.

(2) Лицата по чл. 51а, ал. 1, притежаващи разрешително за емисии на парникови газове, изготвят годишен доклад, съдържащ данните от мониторинга на емисиите на парникови газове за предходната година.

(3) За периода от 1 януари 2028 г. до 2030 г., всяка година лицата по чл. 51а, ал. 1, притежаващи разрешително за емисии на парникови газове, изготвят доклад за средния дял на разходите, свързани с предаването на квоти по този раздел, които са прехвърлили към потребителите за предходната година.

(4) Докладите по ал. 2 и 3 се изготвят и верифицират в съответствие с акт за изпълнение на Европейската комисия и на наредбата по чл. 5, т. 2 и се представят в срок до 30 април на изпълнителния директор на ИАОС за проверка и публикуване.

Чл. 51е. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Предаване, отмяна и прехвърляне на квоти за емисии на парникови газове от дейността по приложение № 3 се извършват по реда и сроковете по чл. 48, ал. 3 - 5, 7 и 8.

(2) От 1 януари 2028 г. лицата по чл. 51а, ал. 1 в срок до 31 май всяка година предават количество квоти, равно на общото количество верифицирани емисии от количеството горива, освободени за потребление през предходната календарна година съгласно приложение № 3.

(3) Лицата по чл. 51а, ал. 1 не може да изпълняват задължението си по ал. 2 с квоти за емисии от стационарни инсталации, от авиационни дейности и от морския транспорт.

(4) Изпълнителният директор на ИАОС отменя предадените квоти по ал. 2.

Чл. 51ж. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Изпълнителният директор на ИАОС може да разреши прилагането на опростени мерки за мониторинг, докладване и проверка за регулирани субекти, чиито годишни емисии, съответстващи на количествата горива, освободени за потребление, са под 1000 тона еквивалент на въглероден диоксид, в съответствие с актовете за изпълнение, приети от Европейската комисия.

(2) Изпълнителният директор на ИАОС може да разреши на регулираните субекти да осъвременят плановете за мониторинг, без да променят разрешителното. Регулираните субекти представят всички осъвременени планове за мониторинг на изпълнителния директор на ИАОС за одобрение.

Раздел VII.

Търгове с квоти за емисии от парникови газове

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Всички търгове на квоти за емисии на парникови газове по този закон се провеждат в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Търговете по ал. 1 се организират и осъществяват на обща тръжна платформа, определена в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830.

(3) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Търговете на квоти за емисии по раздел VIa се провеждат отделно от търговете на квоти за емисии по раздел IV и V.

Чл. 53. (1) Лица, които може да кандидатстват за допускане до пряко оферирание в търговете, са:

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) операторите на инсталации и авиационните оператори по чл. 18, параграф 1, буква "а" от Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830;

2. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) инвестиционните посредници, лицензирани на основание чл. 17, ал. 1 и чл. 24, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти;

3. банките, лицензирани на основание чл. 2, ал. 2, т. 9 от Закона за кредитните институции, когато оферират тръжни продукти;

4. сдруженията на оператори по т. 1, които оферират за собствена сметка и изпълняват ролята на агент от името на своите членове;

5. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) търговските дружества с държавно участие и административни органи, които осъществяват контрол върху операторите по т. 1 по смисъла на чл. 3, т. 12 от Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Лицата по ал. 1, т. 2 и 3 може да оферират за тръжни продукти, които не са финансови инструменти, ако са надлежно лицензирани за това от компетентните надзорни органи при изпълнение на условията на чл. 50 от Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830.

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Министърът на околната среда и водите е тръжен продавач на Република България по смисъла на Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830.

(2) Тръжният продавач по ал. 1:

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) изпълнява функциите, предвидени в чл. 23 от Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830;
2. сключва договори с тръжната платформа, включително с всяка свързана с нея система за клиринг и система за сетълмент;
3. изготвя, редовно актуализира и предоставя на тръжната платформа списък с длъжностни лица, подпомагащи дейността му на тръжен продавач и имащи достъп до вътрешна информация за провеждането на търговете;
4. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) организира дейността си в съответствие с тръжния календар по глава III от Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830;
5. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) дава като обезпечение квоти за доверително съхранение до тяхната доставка в действащата като попечител система за клиринг или система за сетълмент съгласно чл. 41 от Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830;
6. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) предоставя информация от проведените търгове на тръжния инспектор съгласно чл. 44 от Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830;
7. изпълнява и други функции, свързани с функцията на тръжен продавач.

(3) Министърът на околната среда и водите може да възложи със заповед изпълнението на част от функциите си по ал. 2 на изпълнителния директор на ИАОС в съответствие с функциите му по чл. 7, ал. 1, т. 5. Министърът на околната среда и водите определя със заповед и други длъжностни лица, които да го подпомагат при изпълнение на функциите по ал. 2.

(4) Длъжностните лица по ал. 3 незабавно уведомяват органа по ал. 1, когато при изпълнение на дейността им възникне пряк или косвен интерес, пораждащ основателни съмнения в тяхната безпристрастност, и това би довело до конфликт с надлежното изпълнение на функциите им или упражняване на правомощията им. Органът по ал. 1 разпорежда писмено тяхното отстраняване и заместване с друго длъжностно лице.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.) Органът по ал. 1 и длъжностните лица по ал. 3 подават декларация за частен интерес по смисъла на чл. 81, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията и декларация за неразкриване на информация, станала им известна по повод на изпълнение на дейностите на тръжен продавач.

Раздел VIII.

Приходи от търгове с квоти за емисии на парникови газове

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Тръжният продавач по чл. 54 превежда всички приходи от продажба на търг на квоти по раздели IV, V и VIa по бюджета на ПУДООС.

(2) Предприятието за управление на дейностите по околната среда възстановява разходите по чл. 57, ал. 1, т. 11 в размер до 0,1 на сто от приходите от продажба на търг на квоти по раздели IV, V и VIa при условия и по ред, определени с наредба на министъра на околната среда и водите. ПУДООС внася във Фонд "Сигурност на електроенергийната система" остатъка от тези средства, които не са изразходвани на годишна база.

(3) Деветдесет и девет цяло и девет десети на сто от приходите от продажба на търг на квоти по раздел IV се разходват от ПУДООС по ред, определен с наредба на министъра на околната среда и водите за финансиране на дейности по чл. 57, ал. 1, т. 1 и 3.

(4) Деветдесет и девет цяло и девет десети на сто от приходите от продажба на търг на квоти по раздел V, както и всеки остатък по ал. 2 се разходват от Фонд "Сигурност на електроенергийната система" приоритетно за финансиране на дейности по чл. 57, ал. 1, т. 2, 8 и 9 по ред, определен с наредбата по чл. 36к, ал. 3 от Закона за енергетиката.

(5) Деветдесет и девет цяло и девет десети на сто от приходите от продажба на търг на квоти по раздел VIa се разходват за финансиране на дейности по чл. 57, ал. 1, т.

8, 9 и 10 по ред, определен с акт на Министерския съвет, като приоритетно се финансират дейности, които може да допринесат за справяне със социалните аспекти на търговията с емисии, или една или повече от следните мерки:

1. мерки за декарбонизацията на отоплението и охлаждането на сградите или за намаляването на енергийните потребности на сградите, включително интегрирането на енергия от възобновяеми източници, и свързаните с тях мерки в съответствие с чл. 146 от Закона за енергийната ефективност, както и мерки за предоставяне на финансова подкрепа на домакинствата с ниски доходи в сградите с най-лоши характеристики;

2. мерки, предназначени да ускорят разпространението на превозни средства с нулеви емисии или да осигурят предоставянето на финансова подкрепа за изграждане на напълно оперативно съвместима инфраструктура за презареждане на превозни средства с нулеви емисии с гориво или електроенергия;

3. мерки за насърчаване на преминаването към обществен транспорт и подобряване на мултиmodalността или за предоставяне на финансова подкрепа за справяне със социалните аспекти, засягащи ползвателите на транспорт, които са с ниски и средни доходи;

4. финансиране на дейностите и мерките по изпълнение на Социалния план за климата на Република България в съответствие с чл. 15 от Регламент (ЕС) 2023/955;

5. предоставяне на финансова компенсация за крайните потребители на горива в случаите, когато не е било възможно да се избегне двойно отчитане на емисиите или когато са предадени квоти за емисии, различни от квотите за емисии от дейността по приложение № 3.

(6) Всички институции и организации, които разходват приходи от продажба на търг на квоти по раздели IV, V и VIa, предоставят на министъра на околната среда и водите подробна информация за финансираните от тях дейности за целите на докладване по чл. 19, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999.

(7) Използването на приходите от продажба на търг на квоти, предназначени за Фонда за иновации, и на квоти, които се продават на търг за Модернизационния фонд за икономическа дейност, за която са установени технически критерии за проверка дали съответната икономическа дейност нанася значителни вреди по отношение на една или повече от екологичните цели по чл. 10, параграф 3, буква "б" от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ, L 198/13 от 22 юни 2020 г.), се осъществява в съответствие с критериите за "ненанасяне на значителни вреди" по чл. 17 от същия регламент.

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Количеството квоти на Република България за авиационни дейности за съответната година се разпределят поравно на провежданите търгове.

Чл. 57. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Приходите от продажба на търг на квоти по раздели IV, V и VIa се използват приоритетно за финансиране на една или повече от следните дейности:

1. намаляване на емисиите на парникови газове, включително чрез участие във Фонда за глобална енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници и във Фонда за адаптация, започнал работа в резултат на Конференцията по изменение на климата в Познан (COP 14 и COP/MOP 4), адаптиране към въздействието от изменението на климата и финансиране на научноизследователска и развойна дейност, както и на демонстрационни проекти за намаляване на емисиите и съответно адаптиране, включително участие в инициативи в рамките на Европейския стратегически план за енергийните технологии и Европейските технологични платформи;

2. развитие на енергията от възобновяеми източници и на електропреносните мрежи с оглед изпълнение на целите за енергия от възобновяеми източници и на целите относно междусистемните връзки, както и за развитие на други технологии, които допринасят за прехода към безопасна и устойчива икономика с ниски въглеродни

емисии, и за подпомагане на целите за увеличаване на енергийната ефективност на нивата, договорени в съответните актове на Европейския съюз, включително производството на електроенергия от потребители на собствена енергия от възобновяеми източници и общности за възобновяема енергия;

3. мерки за предотвратяване на обезлесяването и подкрепа на защитата и възстановяването на торфища, гори и други сухоземни или морски екосистеми, включително мерки, които допринасят за опазването, възстановяването и по-доброто им управление, в частност по отношение на защитените морски зони, и увеличаване на залесяването и повторното залесяване, които са благоприятни за биологичното разнообразие, включително в развиващи се държави, ратифицирали Парижкото споразумение, и мерки за трансфер на технологии и улесняване на адаптирането към неблагоприятните въздействия от изменението на климата в тези държави;

4. улавяне на емисии чрез използване на гори и почви в Европейския съюз;

5. безопасно за околната среда улавяне и съхранение на CO₂ в геоложки формации и по-специално - от електроцентрали, работещи с твърди изкопаеми горива, и от промишлени отрасли и подотрасли, включително в трети държави, и иновативни технологични методи за поглъщане на въглерод, като прякото улавяне на въглерод от въздуха и неговото съхранение;

6. инвестиране във и ускоряване на прехода към видове транспорт, които допринасят значително за декарбонизацията на сектора, включително развитието на благоприятен за климата пътнически и товарен железопътен транспорт и автобусен превоз и технологии, мерки за декарбонизация на морския сектор, включително подобряване на енергийната ефективност на корабите, пристанищата, иновативните технологии и инфраструктура и устойчиви алтернативни горива като водород и амоняк, които се произвеждат от възобновяеми източници, и технологии за задвижване с нулеви емисии, както и финансиране на мерки за оказване на подкрепа на декарбонизацията на летищата в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/1804 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива и за отмяна на Директива 2014/94/ЕС (ОВ, L 234/1 от 22 септември 2023 г.) и с Регламент (ЕС) 2023/2405;

7. научноизследователска и развойна дейност, свързана с енергийната ефективност и чистите технологии в отраслите, попадащи в обхвата на ЕСТЕ;

8. мерки за подобряване на енергийната ефективност, системите за централно отопление и изолацията, за подпомагане на ефективните и възобновяеми отоплителни и охладителни системи или за подпомагане на основното и поетапно основното саниране на сгради в съответствие със Закона за енергийната ефективност, като се започне със санирането на сградите с най-лоши енергийни характеристики;

9. предоставяне на финансова подкрепа с цел справяне със социалните аспекти в домакинствата с ниски и средни доходи, включително чрез намаляване на нарушаващите конкуренцията данъци и целеви намаления на митата и таксите за електроенергия от възобновяеми източници;

10. финансиране на национални схеми за дивиденти в областта на климата с доказано положително въздействие върху околната среда, документиращи в годишния доклад, посочен в чл. 19, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999;

11. покриване на административните разходи по управлението на ЕСТЕ;

12. финансиране на дейността в областта на климата в развиващи се държави извън Европейския съюз, уязвими към изменението на климата, включително дейности за адаптиране към въздействията от изменението на климата;

13. насърчаване на придобиването на професионални умения и пренасочването на работниците, с цел да се допринесе за справедливия преход към нисковъглеродна икономика, особено в регионите, които са най-силно засегнати от преобразуването на работни места, в тясно сътрудничество със социалните партньори и инвестиране в повишаване на квалификацията и преквалификацията на засегнатите от прехода работници, включително работници в морския транспорт;

14. справяне с всеки остатъчен риск от изместване на въглеродни емисии на секторите, попадащи в обхвата на приложение I към Регламент (ЕС) 2023/956, и техния преход към декарбонизация в съответствие с правилата за държавна помощ.

(2) Министърът на околната среда и водите изготвя подробен доклад за използваните приходи за дейностите по ал. 1 съгласно чл. 19, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1999, като посочва кои приходи са използвани и какви действия са предприети за изпълнение на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България, представен в съответствие със същия регламент, и на териториалните планове за справедлив преход, изготвени в съответствие с чл. 11 от Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Фонда за справедлив преход (ОВ, L 231/1 от 30 юни 2021 г.), и го изпраща на Европейската комисия. Министърът на околната среда и водите докладва въз основа на информация и данни, предоставени от министъра на енергетиката, както и институциите и организациите, които разходват приходи от продажба на търг на квоти по раздели IV, V и VIa.

Чл. 57а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) (1) Делът на Република България от Модернизационния фонд се финансира с приходите от продажбата на квотите по чл. 42, ал. 3, т. 3.

(2) Подкрепяните инвестиции от Модернизационния фонд са в съответствие с целите на рамката на Европейския съюз за политиките в областта на климата и енергетиката в периода до 2030 г. и дългосрочните цели по Парижкото споразумение. От Модернизационния фонд не се предоставя подкрепа за съоръжения за производство на енергия, които използват твърди изкопаеми горива, освен за ефективни и устойчиви топлофикационни мрежи, когато количество квоти с най-малко равна стойност се използва за инвестиции по чл. 46а, ал. 3, които не включват твърди изкопаеми горива.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Най-малко 80 на сто от приходите от продажбата чрез търг на квотите в дяла от 5,84 на сто на Република България от Модернизационния фонд за периода 2021 - 2030 г. и на квотите, прехвърлени към дяла на Република България от Модернизационния фонд по чл. 47б, ал. 2, и най-малко 90 на сто от приходите от продажбата чрез търг на квотите в дяла от 4,9 на сто на Република България от Модернизационния фонд за периода 2024 - 2030 г. се използват за подкрепа на инвестициите в следните области:

1. (доп. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) производство и използване на електрическа енергия от възобновяеми източници, включително водород от възобновяеми източници;
2. подобряване на енергийната ефективност, с изключение на енергийната ефективност по отношение на производството на енергия, за което се използват твърди изкопаеми горива;
3. съхраняване на енергия и модернизиране на енергийните мрежи, включително на топлофикационните мрежи и на мрежите за пренос на електрическа енергия;
4. увеличаване на междусистемните връзки;
5. подпомагане на образованието, пренасочването, преквалификацията, повишаването на квалификацията на работниците и инициативи за търсене на работа и стартиращите предприятия в зависими от въглерода райони;
6. (доп. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) енергийна ефективност в областта на промишлеността, транспорта, сградите, селското стопанство и отпадъците;
7. насърчаване на прехода към мобилност с нулеви и ниски емисии;
8. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) отопление и охлаждане от възобновяеми източници;
9. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) подкрепа за домакинствата с ниски доходи, включително в селските и отдалечените райони, за справяне с енергийната бедност и за модернизиране на отоплителните им системи.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) До 20 на сто от дяла от 5,84 на Република България от Модернизационния фонд за периода 2021 - 2030 г. и до 10 на сто от дяла от 4,9 на сто на Република България от Модернизационния фонд за периода 2024 - 2030 г. може да се използват за други дейности, които съответстват на препоръките на Инвестиционния комитет на Модернизационния фонд и на целите на рамката на Европейския съюз за политиките в областта на климата и енергетиката за периода до 2030 г. и дългосрочните цели по Парижкото споразумение.

(5) Условието и редът за подбор на проекти за дейности по ал. 3 и критериите за определяне на представител в Инвестиционния комитет на Модернизационния фонд се определят с акт на Министерския съвет.

Раздел VIII "а".

Изключване на малки инсталации от Европейската система за търговия с емисии (Нов - ДВ, бр. 25 от 2020 г., загл. изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Раздел VIII "а".

Изключване на малки инсталации от Европейската схема за търговия с емисии (Нов - ДВ, бр. 25 от 2020 г.)

Чл. 57б. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) (1) Инсталации, които през всяка една от трите години, предхождащи уведомяването по ал. 2, са докладвали на изпълнителния директор на ИАОС емисии, по-малки от 2500 тона еквивалент на въглероден диоксид, без да се вземат предвид емисиите от биомаса, могат да бъдат изключени от ЕСТЕ след съгласие на оператора им.

(2) Министърът на околната среда и водите уведомява Европейската комисия за наличието на инсталация по ал. 1, преди списъкът на инсталациите съгласно чл. 43, ал. 7 да бъде изпратен на Европейската комисия или най-късно при изпращането на списъка.

(3) Процедурата за мониторинг на изключените от ЕСТЕ инсталации по ал. 1 се определя с наредбата по чл. 5, т. 1.

(4) Уведомлението по ал. 2 и процедурата за мониторинг по ал. 3 се публикуват на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 57в. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) (1) Когато инсталация отделя за една календарна година количество от 2500 тона или повече еквивалент на въглероден диоксид, без да се вземат предвид емисиите от биомаса, тя се включва повторно в ЕСТЕ.

(2) При повторно включване на инсталация по чл. 57б, ал. 1 в ЕСТЕ квотите, разпределени съгласно чл. 42, се предоставят на инсталацията от годината на повторното включване. Тези разпределени квоти се приспадат от количеството квоти, подлежащи на продажба чрез търг, съгласно чл. 42, ал. 3 от държавата членка, в която е разположена инсталацията.

(3) Информацията относно условията за повторно включване по ал. 1 се публикува на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 58. (Отм. - ДВ, бр. 47 от 2016 г.)

Раздел IX.

Администриране на националния регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове

Чл. 59. (1) Изпълнителният директор на ИАОС изпълнява функциите на национален администратор на НРТКЕПГ.

(2) Редът и начинът на администриране на НРТКЕПГ се определят с наредбата по чл. 5, т. 3.

(3) Националният администратор на НРТКЕПГ проверява дали информацията и документите по член 22, параграф 1, член 24, параграф 4 и член 25, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 389/2013 са пълни, актуални, точни и достоверни.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Националният администратор на НРТКЕПГ се подпомага от Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация".

Чл. 60. (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) Решенията на изпълнителния директор на ИАОС в качеството му на национален администратор съгласно Регламент (ЕС) № 389/2013 за откриване, закриване на партида, одобряване на промяна на упълномощените представители по партида и актуализиране на информацията по партида в НРТКЕПГ са индивидуални административни актове и се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 61. Титулярите на партиди, администрирани от националния администратор, заплащат такса за вписването им в регистъра на Европейския съюз и годишен абонамент за обслужване съгласно тарифата по чл. 72 от Закона за опазване на околната среда.

Раздел X. Достъп до информация

Чл. 62. (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) Министърът на околната среда и водите предоставя на обществеността пълна информация относно решенията, свързани с разпределянето на квоти, информация за дейности по проекти, в които участва Република България или за участие в които е упълномощила други лица, и докладите за емисиите по чл. 36, ал. 1 и 2 по реда на Закона за достъп до обществена информация или глава втора от Закона за опазване на околната среда в зависимост от характера на исканата информация.

Чл. 63. (1) Изпълнителният директор на ИАОС публикува ежегодно на интернет страницата на ИАОС:

1. национални доклади по инвентаризация на емисии на парникови газове за Република България;
2. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) годишни верифицирани доклади на оператори на инсталации, на авиационни оператори, на корабни дружества и на лицата по чл. 51а, ал. 1;
3. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) имената или наименованията на операторите на инсталации, на авиационните оператори, на корабните дружества и на лицата по чл. 51а, ал. 1, които нарушават изискванията за връщане на достатъчно квоти, съответстващи на верифицираните им емисии.

(2) Министърът на околната среда и водите публикува ежегодно на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите годишните верифицирани доклади по чл. 66, ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) Информацията, с изключение на тази по ал. 1 и по чл. 62, станала известна на компетентните органи и техните служители във връзка с дейността им по тази глава, представлява професионална тайна и не може да се разгласява освен в случаите, предвидени в закон. Професионалната тайна не представлява служебна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация.

(4) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) Компетентните органи и служителите са длъжни да пазят професионалната тайна, включително след освобождаването им от длъжност, съответно след прекратяването на правоотношенията им.

(5) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) Информацията, представляваща професионална тайна, може да бъде използвана от компетентните органи и служителите само във връзка с изпълнението на техните функции.

(6) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) Информацията, представляваща професионална тайна, може да се разкрива само:

1. пред органите на съда, прокуратурата, разследващите органи и полицейските органи при образувано наказателно или административнонаказателно производство;
2. на Държавна агенция "Национална сигурност" при условия и по ред, определени в съвместна инструкция, доколкото това е необходимо за изпълнение на функциите им;

3. като обобщени данни по начин, който не позволява индивидуализиране на лицата, за които се отнася;

4. на Европейската комисия.

(7) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) Лицата и органите по ал. 6 са длъжни да пазят поверителността на получената информация и да я използват за целите, за които им е предоставена, освен когато компетентните органи са дали изрично съгласие тя да бъде използвана и за други цели.

Глава пета.

ДРУГИ МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ЕМИСИИТЕ НА ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ

Раздел I.

Намаляване на емисиите от течни горива и енергия за транспорта

Чл. 64. (1) Доставчиците на течни горива и енергия за транспорта намаляват плавно емисиите на парникови газове на единица енергия от целия жизнен цикъл на доставяните течни горива и енергия спрямо основните стандарти за горивата през 2010 г., за да достигнат най-малко 6 на сто крайно общо намаление до 31 декември 2020 г.

(2) Лицата по ал. 1 постигат намалението на емисиите на парникови газове на единица енергия от целия жизнен цикъл на доставяните течни горива и енергия за транспорта чрез комплексни мерки, като:

1. използването на биогорива, които отговарят на критериите за устойчивост съгласно Закона за енергията от възобновяеми източници;

2. използването на алтернативни горива;

3. използването на изкопаеми горива с ниско ниво на емисии на парникови газове при добива на суров петрол и преработката му.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) Изчислението на емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл на течните горива, различни от биогоривата, и определянето на основните стандарти на горивата по ал. 1 се осъществява съгласно методика, одобрена от министъра на околната среда и водите.

(4) Изчислението на емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл на биогоривата се осъществява съгласно методиката по чл. 44, ал. 3 от Закона за енергията от възобновяеми източници.

(5) Доставчиците на електрическа енергия за употреба в пътните превозни средства се смятат за изпълнили задължението за намаляване емисиите на парникови газове по ал. 1 в случаите, когато водят дневници и може да представят писмени доказателства за извършените измервания и за наблюдението на доставената за употреба в тези превозни средства електрическа енергия.

Чл. 65. (1) Лицата по чл. 66, ал. 1 може да се обединят за съвместно изпълнение на посочените в чл. 66, ал. 1 задължения, като в този случай те се смятат за един доставчик.

(2) Разпоредбата на ал. 1 се прилага съгласно реда и условията, определени с наредбата по чл. 44, ал. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници.

Чл. 66. (1) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Всеки доставчик на течни горива и енергия за транспорта ежегодно до 31 март представя на министъра на околната среда и водите доклад относно интензитета на парниковите газове на доставените от него през предходната година на територията на страната течни горива за нуждите на транспорта.

(2) Докладът по ал. 1 съдържа най-малко:

1. общия обем на всички доставени течни горива или енергия с обозначение за мястото на закупуване и произхода, и

2. емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл на течните горива, изчислени съгласно методиките по чл. 64, ал. 3 и 4.

(3) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) Емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл на течните горива, различни от биогоривата, се включват в доклада по ал. 1 съгласно методиката по чл. 64, ал. 3.

(4) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Докладът по ал. 1 се верифицира, когато доставчик на течни горива, алтернативни горива и енергия за транспорта заяви спестявания на емисии нагоре по веригата, реализирани от проекти с начало от 1 януари 2011 г.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 41 от 2015 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Условието, редът, форматът и начинът за изготвяне на докладите по ал. 1 и тяхната верификация се определят с наредбата по чл. 5, т. 5.

Раздел II.

Изпълнение на задълженията по Решение № 406/2009/ЕО

Чл. 67. (1) Министърът на околната среда и водите извършва ежегодна проверка за съответствие на емисиите на парникови газове на Република България от категориите дейности по приложение № I във връзка с чл. 2, т. 1 от Решение № 406/2009/ЕО с нивата, определени в чл. 3 от същото решение, и изготвя доклад, който представя на Европейската комисия.

(2) Докладът по ал. 1 съдържа информацията по чл. 6 от Решение № 406/2009/ЕО и включва:

1. данни от националната инвентаризация по чл. 11, ал. 1;

2. допълнителни данни за националните политики;

3. мерки за намаляване емисиите на парникови газове от източниците или повишаване на поглъщането от поглъщатели за всеки отделен газ и за всеки отделен сектор;

4. национални прогнози за емисии на парникови газове по източници и поглъщането от поглъщатели за всеки отделен газ и за всеки отделен сектор.

(3) Допълнителните данни по ал. 2 се предоставят на министъра на околната среда и водите от органите по чл. 4, ал. 1 по реда на чл. 11, ал. 2.

(4) В случаите, когато с доклада по ал. 1 бъде констатирано надвишаване на установените нива на емисиите, определени в чл. 3 от Решение № 406/2009/ЕО, Министерският съвет по предложение на министъра на околната среда и водите приема решение за разработване на допълнителни секторни политики и въвеждане на допълнителни мерки по изпълнението на задълженията на Република България, произтичащи от Решение № 406/2009/ЕО.

(5) Годишните разпределени количества емисии по чл. 3, параграф 2 от Решение № 406/2009/ЕО, разпределени на Република България, може да се прехвърлят на други държави - членки на Европейския съюз, по реда на Решение № 406/2009/ЕО и при условията на чл. 19.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Приходите по ал. 5 и по чл. 67а, ал. 3 постъпват по бюджета на ПУДООС и се разходват чрез НДЕФ при условията на чл. 22.

Раздел II "а".

Изпълнение на задълженията по Регламент (ЕС) 2018/842 и по Регламент (ЕС) 2018/841 (Нов - ДВ, бр. 25 от 2020 г.)

Чл. 67а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) (1) До 2030 г. министърът на околната среда и водите ежегодно извършва проверка на емисиите на парникови газове на Република България от категориите източници по чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/842 за намаления на емисиите на парникови газове с нивата, определени в Приложение I на Регламент (ЕС) 2018/842.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Емисиите на парникови газове на Република България от категориите дейности по чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/842 не надхвърлят следните стойности:

1. за периода 2023 - 2025 г. пределната стойност, определена от линейна траектория с начало през 2022 г. от годишно разпределеното количество емисии за тази година

и с край през 2030 г. с пределната стойност, установена в приложение I, колона 2 от Регламент (ЕС) 2018/842;

2. за периода 2026 - 2030 г. пределната стойност, определена от линейна траектория, с начало средната стойност на емисиите на парникови газове през 2021, 2022 и 2023 г., докладвани от Република България по чл. 26 от Регламент (ЕС) 2018/1999, и с край през 2030 г. с пределната стойност, установена за Република България в приложение I, колона 2 от Регламент (ЕС) 2018/842. Линейната траектория започва на девет дванадесети от разстоянието от 2023 г. до 2024 г.;

3. годишните разпределени количества емисии за периода 2021 - 2030 г. се определят съгласно чл. 4, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/842 с акт на Европейската комисия.

(3) Годишните разпределени количества емисии по чл. 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/842, разпределени на Република България, може да бъдат заемани за следваща година, заделени за следващи години до 2030 г. или прехвърлени на други държави - членки на Европейския съюз, при условията на чл. 19 и по реда на Регламент (ЕС) 2018/842.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) При констатирано надвишаване на годишно разпределените количества емисии за съответната година по чл. 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/842, включително количества емисии, заделени съгласно чл. 5, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/842, определено количество до сумата на общите нетни поглъщания и общите нетни емисии от комбинираните отчетни категории площи съгласно чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/841 може да бъде взето предвид при условията и по реда на чл. 7 от Регламент (ЕС) 2018/842.

(5) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) За изпълнение на целите по ал. 1 на Република България се разпределят по реда на чл. 11 от Регламент (ЕС) 2018/842 допълнителни емисии в количество съгласно Решение (ЕС) 2023/863 на Комисията от 26 април 2023 г. за определяне на количествата, съответстващи на 20 % от общото преизпълнение на някои държави членки в периода 2013 - 2020 г., съгласно Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 112/43 от 27 април 2023 г.).

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) При констатирано надвишаване на определените нива на емисиите по ал. 2 Министерският съвет по предложение на министъра на околната среда и водите приема план за коригиращи действия, изготвен в съответствие с чл. 8, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/842.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Министърът на околната среда и водите изпраща плана по ал. 6 до Европейската комисия по реда на чл. 8 от Регламент (ЕС) 2018/842 и го публикува на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 676. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2020 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Емисиите на парникови газове за периода 2021 - 2025 г. не може да надхвърлят поглъщанията, изчислени като сбор на общите емисии и на общите поглъщания на територията на Република България във всички отчетни категории площи по чл. 2 от Регламент (ЕС) 2018/841.

(2) Сборът на емисиите и поглъщанията на парникови газове на територията на Република България във всички отчетни категории площи и сектори по чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/841, докладвани за 2030 г. в инвентаризацията на парникови газове, представени през 2032 г., в сравнение със средната стойност на данните от инвентаризацията на парникови газове за 2016, 2017 и 2018 г., представени през 2032 г., не надхвърля целта, посочена в приложение IIa, колона B на Регламент (ЕС) 2018/841.

(3) За периода 2026 - 2029 г. сборът от разликите между емисиите и поглъщанията на парникови газове на територията на Република България във всички отчетни категории площи и сектори по чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/841 за всяка година и средната стойност на данните от инвентаризацията на парникови газове за 2021, 2022 и 2023 г., представени през 2032 г., не надхвърлят бюджета за същия период.

(4) Бюджетът за 2026 - 2029 г. се определя като сбор от разликите за всяка година през периода 2026 - 2029 г. между годишните пределно допустими стойности за

емисиите и поглъщанията на парникови газове за тези години, установени въз основа на линейна траектория към 2030 г. и средната стойност на данните от инвентаризацията на парникови газове за 2021, 2022 и 2023 г., представени през 2025 г. Годишните пределно допустими стойности за всяка година от периода 2026 - 2029 г. се определят с акт за изпълнение на Европейската комисия.

(5) Отчитането на емисиите и на поглъщанията от всички отчетни категории площи по чл. 2 от Регламент (ЕС) 2018/841 се извършва съгласно чл. 5 - 10 от Регламент (ЕС) 2018/841 и се докладва на Европейската комисия в сроковете по чл. 14 от същия регламент.

(6) За изпълнение на изискването по ал. 1 може да се използват възможности за гъвкавост при условията и по реда на чл. 11 - 13 и чл. 136 от Регламент (ЕС) 2018/841.

(7) Министърът на околната среда и водите и министърът на земеделието и храните изготвят и представят на Европейската комисия национален отчетен план за горите, съдържащ предложени референтни нива за горите, при условията и в сроковете по чл. 8 от Регламент (ЕС) 2018/841.

(8) При констатиран от Европейската комисия недостатъчен напредък по целите по ал. 1 - 3 Министерският съвет по предложение на министъра на околната среда и водите в срок от три месеца от датата на констатацията приема план за коригиращи действия, който се изготвя в съответствие с чл. 13г, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/841.

(9) Министърът на околната среда и водите изпраща плана по ал. 8 до Европейската комисия и го публикува на интернет страницата на Министерство на околната среда и водите.

Раздел III.

Схема за доброволно намаление на емисии (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Раздел III.

Схема за доброволно намаление на емисии

Чл. 68. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 70. (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Раздел III "а".

Механизъм за корекция на въглеродните емисии по границите (Нов - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 02.04.2024 г.)

Чл. 70а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 02.04.2024 г.) (1) Вносът на стоки, обхванат от МКВЕГ, на територията на Република България се осъществява в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/956.

(2) (В сила от 31.12.2024 г.) За получаване на статус на одобрен декларатор по МКВЕГ вносителят или косвеният митнически представител по смисъла на чл. 18 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ, L 269/1 от 10 октомври 2013 г.) подава чрез регистъра на МКВЕГ заявление до изпълнителния директор на ИАОС по реда на чл. 5 от Регламент (ЕС) 2023/956.

(3) (В сила от 31.12.2024 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Изпълнителният директор на ИАОС одобрява заявлението по ал. 2 при условията на чл. 17, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/956 в срок до 120 дни от датата на получаването му, а в случаите, когато от заявителя е поискана допълнителна информация - в срок до 150 дни. Решението за одобрение съдържа информацията по чл. 17, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2023/956 и се вписва в регистъра по МКВЕГ.

(4) (В сила от 31.12.2024 г.) Изпълнителният директор на ИАОС определя с решението за одобрение по ал. 3 размера на обезпечение под формата на банкова гаранция, дължимо в случаите и при условията на чл. 17, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2023/956.

(5) (В сила от 31.12.2024 г.) Изпълнителният директор на ИАОС отнема с решение статуса на одобрен декларатор по реда и при наличие на условията по чл. 17, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2023/956.

(6) (В сила от 31.12.2024 г.) Решението за отнемане по ал. 5 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването на решението не спира неговото изпълнение.

(7) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Условията, редът и начинът на администриране на регистъра на МКВЕГ, както и редът и начинът за издаване на решения по МКВЕГ се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 70б. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 01.01.2026 г.) (1) Всеки одобрен декларатор по МКВЕГ в сроковете по чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/956:

1. подава чрез регистъра на МКВЕГ до изпълнителния директор на ИАОС декларация по МКВЕГ за предходната календарна година при условията и по реда на чл. 6 от Регламент (ЕС) 2023/956; общите съпътстващи емисии, които се обявяват в декларацията по МКВЕГ, се верифицират съгласно наредбата по чл. 5, т. 2 и Регламент (ЕС) 2018/2067;

2. връща чрез регистъра на МКВЕГ определен брой сертификати по МКВЕГ по реда на чл. 22 от Регламент (ЕС) 2023/956.

(2) Одобреният декларатор по МКВЕГ в края на всяко тримесечие поддържа по партидата си в регистъра на МКВЕГ сертификати по МКВЕГ, съответстващи на най-малко 80 на сто от съпътстващите емисии, определени в съответствие с приложение IV от Регламент (ЕС) 2023/956, за всички стоки, които е внесъл от началото на календарната година.

(3) Изпълнителният директор на ИАОС може да направи преглед на декларациите по МКВЕГ при условията и по реда на чл. 19 от Регламент (ЕС) 2023/956. При констатирани несъответствия в декларацията по ал. 1, т. 1 или недостатъчен брой върнати сертификати по ал. 1, т. 2 изпълнителният директор на ИАОС се произнася с решение по реда на чл. 19, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2023/956, което подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 70в. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 01.01.2026 г.) (1) Продажбата на сертификати по МКВЕГ се осъществява на обща централна платформа на одобрени декларатори по МКВЕГ по реда на чл. 20 от Регламент (ЕС) 2023/956.

(2) Обратното изкупуване и отмяната на сертификати по МКВЕГ се извършва при условията и по реда на чл. 23 и 24 от Регламент (ЕС) 2023/956.

(3) Графикът, управлението и други аспекти, свързани с управлението на продажбата и обратното изкупуване на сертификати по МКВЕГ, се уреждат с делегиран акт на Европейската комисия.

Чл. 70г. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) При изпълнение на функциите си на компетентен орган по МКВЕГ изпълнителният директор на ИАОС се подпомага от Агенция "Митници", Националната агенция за приходите и Комисията за финансов надзор.

Раздел IV.

Ограничения при използването на въглища или лигнитни въглища за производство на електрическа енергия (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Чл. 70д. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Забранява се изграждането и експлоатацията на нови електроцентрали, работещи с въглища или лигнитни въглища.

Чл. 70е. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) За съществуващи електроцентрали за производство на електрическа енергия, работещи с първичен енергоносител въглища или лигнитни въглища, от 1 януари 2026 г. се въвежда обща пределна граница на годишните емисии на въглероден диоксид. Годишните емисии на въглероден диоксид се отразяват в регистъра на Европейския съюз за търговия с квоти за емисии на парникови газове.

(2) Общата пределна граница по ал. 1 е 10 983 000 тона въглероден диоксид и не се превишава от съществуващите електроцентрали, работещи с въглища или лигнитни въглища, до спирането на производството на електрическа енергия в тези централи.

(3) Общата пределна граница за всяка година до края на приложимостта и се прилага за средноаритметичната стойност на регистрираните емисии за тригодишен период, обхващащ съответната година и двете предходни години.

(4) Изчисляването на емисиите по ал. 1 се извършва съгласно правилата за мониторинг, докладване и проверка по този закон за всяка година, във връзка с функционирането на ЕСТЕ.

Глава шеста.

ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ

Раздел I.

Принудителни административни мерки

Чл. 71. (1) Министърът на околната среда и водите или оправомощени от него длъжностни лица съобразно компетентността им прилагат принудителни административни мерки при:

1. нарушаване разпоредбите на този закон, на подзаконовите актове по прилагането му и на актове на министъра на околната среда и водите или на оправомощени от него длъжностни лица съобразно тяхната компетентност;

2. възпрепятстване упражняването на контролната им дейност.

(2) В случаите по ал. 1 с цел предотвратяване или преустановяване на нарушенията, както и за отстраняване на вредните последици от тях министърът на околната среда и водите и изпълнителният директор на ИАОС или оправомощените от тях длъжностни лица съобразно своята компетентност прилагат следните принудителни административни мерки:

1. издават задължителни писмени указания за преустановяване извършването на определени действия или за задължително предприемане на такива действия в определен срок;

2. разпореждат извършване на експертизи, проверки, изпитвания на инсталации и съоръжения, на техни части, системи или компоненти;

3. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) временно спират или ограничават дейността на операторите на инсталации, на авиационните оператори и на лицата по чл. 51а, ал. 1;

4. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) спират достъпа на операторите на инсталации, на авиационните оператори, на корабните дружества и на лицата по чл. 51а, ал. 1 до партидите им в НРТКЕПГ по смисъла на чл. 34, параграф 3, буква "б" от Регламент (ЕС) № 389/2013 в случаите на нарушаване на задълженията за точно докладване на емисиите по чл. 36, ал. 1 и 2 до отстраняване на нарушението.

(3) Прилагането на принудителната административна мярка се извършва с мотивирана заповед на органа по ал. 1, в която се определя видът на принудителната административна мярка, начинът на прилагането и и подходящ срок за изпълнението и.

(4) Принудителната административна мярка се прилага до отстраняване на причините, довели до налагането и.

(5) Заповедта по ал. 3 се връчва на заинтересованото лице по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(6) Заповедта по ал. 3 може да се обжалва от заинтересованите лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването не спира изпълнението на заповедта.

Чл. 71а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) (1) Не по-късно от 7 октомври всяка година изпълнителният директор на ИАОС уведомява изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Морска администрация" (ИАМА) за случаите, в които корабно дружество, по отношение на което ИАОС е администриращ орган, не е изпълнило задължението си за връщане на квоти по чл. 47в през два или повече последователни отчетни периода.

(2) Когато плаващ под чуждо знаме кораб на корабно дружество по ал. 1 посети българско морско пристанище, и при условие че прилагането на други принудителни мерки не е довело до изпълнение на задължението по чл. 47в, изпълнителният директор на ИАМА или упълномощено от него длъжностно лице, след като предостави подходящ срок на корабното дружество за изразяване на становище по случая, може да издаде заповед, с която да разпорежи корабът да напусне посетеното пристанище. Заповедта се съобщава незабавно на Европейската комисия, ЕМСА, другите държави - членки на Европейския съюз, и на държавата на знамето.

(3) Когато плаващ под българско знаме кораб на корабно дружество по ал. 1 посети или се намира в българско морско пристанище или рейд, изпълнителният директор на ИАМА или упълномощено от него длъжностно лице, след като предостави подходящ срок на корабното дружество за изразяване на становище по случая, издава заповед за задържане на кораба. Заповедта се съобщава незабавно на Европейската комисия, ЕМСА и на другите държави. Задържането е в сила, докато корабното дружество не изпълни задължението си за връщане на квоти.

(4) Забранява се посещаването на български морски пристанища от всички плаващи под чуждо знаме кораби на корабно дружество, неизпълнило задължението си за връщане на квоти през два или повече последователни отчетни периода, заради което компетентен орган на друга държава членка е разпоредил кораб на дружеството да напусне пристанище на тази държава членка. Забраната се постановява със заповед на изпълнителния директор на ИАМА или упълномощено от него длъжностно лице и е в сила по отношение на всички кораби на корабното дружество до изпълнение на задължението за връщане на квоти.

(5) Когато плаващ под българско знаме кораб на корабно дружество по ал. 4 посети или се намира в българско морско пристанище, изпълнителният директор на ИАМА или упълномощено от него длъжностно лице, след като предостави подходящ срок на корабното дружество за изразяване на становище по случая, издава заповед за задържане на кораба. Задържането е в сила, докато корабното дружество не изпълни задължението си за връщане на квоти.

(6) Заповедите, с които се разпорежда напускане на пристанище, забранява се посещаване на пристанище или се постановява задържане на кораб, подлежат на оспорване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Оспорването не спира изпълнението им.

(7) Независимо от разпоредбите на ал. 2 - 5, задълженията за търсене и спасяване и за оказване на помощ на търпящи бедствие кораби, произтичащи от международни договори, по които Република България е страна, се изпълняват и по отношение на кораб, за който е постановено напускане на пристанището, задържане или забрана за посещение на българско морско пристанище, както и по отношение на намиращите се на борда му лица.

Раздел II.

Административнонаказателни разпоредби

Чл. 72. (1) На оператор на инсталация, който осъществява дейност без изискуемо разрешение по чл. 31, се налага глоба от 5000 до 10 000 лв. - за физическите лица,

съответно имуществена санкция от 10 000 до 50 000 лв. - за едноличните търговци или юридическите лица.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба от 10 000 до 20 000 лв. - за физическите лица, съответно имуществена санкция от 20 000 до 100 000 лв. - за едноличните търговци и юридическите лица.

Чл. 73. На оператор на инсталация, който не изпълни задълженията си по чл. 34, ал. 2 в сроковете, предвидени в наредбата по чл. 5, т. 1, се налага глоба - за физическите лица, съответно имуществена санкция - за едноличните търговци или юридическите лица, от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 74. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) На оператор на инсталация, авиационен оператор или лице по чл. 51а, ал. 1, който не е спазил изискванията за мониторинг и докладване по чл. 35 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2066, се налага глоба - за физическите лица, съответно имуществена санкция - за едноличните търговци или юридическите лица, от 1000 до 10 000 лв.

(2) В случаите по чл. 36, ал. 5, т. 3 на верификаторите се налага имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв.

(3) За повторно нарушение се налага глоба, съответно имуществена санкция, както следва:

1. по ал. 1 - от 2000 до 20 000 лв.;

2. по ал. 2 - от 4000 до 40 000 лв.

(4) При системни нарушения по чл. 36, ал. 5, т. 3 се отменя акредитацията на верификаторите по реда на Закона за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието.

Чл. 75. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) На физическо лице, което наруши изискванията за съхраняване на информация по изискванията на чл. 67, параграф 1, ал. 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2066, се налага глоба от 1000 до 5000 лв., а на юридическо лице и едноличен търговец се налага имуществена санкция от 10 000 до 25 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба от 2000 до 10 000 лв. - за физическите лица, съответно имуществена санкция от 20 000 до 50 000 лв. - за едноличните търговци и юридическите лица.

Чл. 76. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) За неизпълнение на изискванията на чл. 48, ал. 1 на оператора на инсталацията, на авиационния оператор или корабното дружество - юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция 200 лв. за всеки тон еквивалент въглероден диоксид, за който операторът не е предал квоти.

(2) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) За всеки тон еквивалент въглероден диоксид, за който лице по ал. 1 не е предал квоти, издадени след 1 януари 2013 г., се налага имуществената санкция по ал. 1, умножена по съотношението на европейския индекс на потребителските цени за текущата година и европейския индекс на потребителските цени за 2013 г., публикувани на интернет страницата на Евростат.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 41 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Заплащането на имуществената санкция по ал. 1 и 2 не освобождава лицето по ал. 1 от задължението да предаде недостигащото количество квоти през следващата календарна година.

Чл. 77. (1) В случай че авиационен оператор не изпълни изискванията на чл. 35, ал. 1, чл. 48, ал. 1 и 5 и спазването им не може да бъде осигурено чрез други действия, министърът на околната среда и водите може да поиска от Европейската комисия да вземе решение за налагане на забрана за експлоатация на съответния авиационен оператор.

(2) Искането по ал. 1 включва:

1. данни за предприятиите от компетентния орган действия по осигуряване на прилагането;
2. обосновка за налагането на забрана за експлоатация на територията на Европейския съюз;
3. препоръка за обхвата на забраната за експлоатация на територията на Европейския съюз, както и други условия, които следва да бъдат приложени.

(3) Към искането по ал. 1 се прилагат доказателства, че авиационният оператор не е изпълнил задълженията си по ал. 1.

(4) В случай че Европейската комисия вземе решение относно искането по ал. 2, компетентните органи предприемат необходимите действия за изпълнението му.

(5) Компетентните органи изпращат информация до Европейската комисия за действията, предприети по ал. 4.

Чл. 78. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) На заявител по смисъла на чл. 20 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/2830, който предоставя невярна или заблуждаваща информация на която и да е тръжна платформа, провеждаща търгове за двудневен спот или 5-дневни фючърси, се налага глоба от 1000 до 10 000 лв. - за физическите лица, и имуществена санкция от 10 000 до 20 000 лв. - за юридическите лица.

(2) На заявител по ал. 1, който не уведоми незабавно тръжната платформа по ал. 1 за всякакви промени в свързаните с него обстоятелства, които биха могли да имат значение във връзка със заявката му за допускане до оферирание в търговете, провеждани от тази тръжна платформа, или във връзка с вече предоставено му допускане до оферирание, се налага глоба от 1000 до 10 000 лв. - за физическите лица, съответно имуществена санкция от 10 000 до 20 000 лв. - за юридическите лица.

(3) За повторно нарушение по ал. 1 и 2 се налага глоба, съответно имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв. - за физическите лица, съответно имуществена санкция от 20 000 до 40 000 лв. - за юридическите лица.

Чл. 79. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Който извърши непозволено разкриване на вътрешна информация по смисъла на чл. 3, т. 29 от Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830 на което и да е лице, работещо за тръжен продавач, се наказва с глоба от 10 000 до 100 000 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 20 000 до 200 000 лв.

Чл. 80. Лице, което наруши или не изпълни задълженията си по чл. 59, ал. 3, се наказва с глоба от 100 до 600 лв., а при повторно нарушение - от 200 до 1200 лв.

Чл. 81. (1) На доставчик на течни горива и енергия за транспорта, който не изпълни задължението си по чл. 64, ал. 1, се налага глоба от 1000 до 10 000 лв. - за физическите лица, съответно имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв. - за юридическите лица.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 12 от 2017 г.) На доставчик на течни горива и енергия за транспорта, който не изпълни задължението си по чл. 66, ал. 1 или наруши изискванията по чл. 66, ал. 3 или на наредбата по чл. 5, т. 5, се налага глоба от 1000 до 10 000 лв. - за физическите лица, съответно имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв. - за юридическите лица.

Чл. 81а. (Нов - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 01.01.2026 г.) (1) За неизпълнение на изискванията на чл. 70б, ал. 1, т. 2 на одобрения декларатор по МКВЕГ се налага имуществена санкция, като за всеки тон еквивалент въглероден диоксид, за който операторът не е върнал сертификат, имуществената санкция е в размер на 200 лв., умножено по съотношението на европейския индекс на потребителските цени за годината на вноса на стоките, публикувани на интернет страницата на Евростат.

(2) На лице, което не е одобрен декларатор по МКВЕГ, което внася стоки на територията на Република България в нарушение на чл. 26, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/956, се налага имуществена санкция, като за всеки сертификат по МКВЕГ,

който лицето не е върнало, имуществената санкция е в размер от три до пет пъти размера на имуществената санкция по ал. 1, приложима през годината на въвеждане на стоките.

Чл. 81б. (1) (Нов - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 02.04.2024 г., предишен текст на чл. 81б - ДВ, бр. 81 от 2025 г. [*]) За неизпълнение на задължение по чл. 35, параграф 1 или 4 от Регламент (ЕС) 2023/956 на вносителя или на косвения митнически представител се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) За неизпълнение на задължение за подаване на доклад по МКВЕГ или когато докладът по МКВЕГ е неточен или непълен в съответствие с чл. 13 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1773 на Комисията от 17 август 2023 г. за определяне на правилата за прилагане на Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на задълженията за докладване за целите на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите по време на преходния период (ОВ, L 228/94 от 15 септември 2023 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1773", и докладващият декларатор не е предприел необходимите стъпки за коригиране на доклада по МКВЕГ при започната от компетентния орган процедура за корекция в съответствие с чл. 14, параграф 4, се налага имуществена санкция в размер от 20 до 100 лв. за тон недеklarирани емисии в съответствие с условията на чл. 16 от регламента.

(3) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Налагат се санкции в двоен размер по ал. 1, когато са подадени последователно повече от два непълни или неточни доклада по смисъла на чл. 13 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1773 или когато периодът, през който не е представен доклад, надхвърля 6 месеца.

Чл. 82. (1) За други нарушения на този закон и на подзаконовите актове по прилагането му, които не съставляват престъпление, на нарушителя се налага глоба от 100 до 6000 лв. - за физическите лица, съответно имуществена санкция от 1000 до 20 000 лв. - за юридическите лица.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба от 200 до 12 000 лв. - за физическите лица, съответно имуществена санкция от 2000 до 40 000 лв. - за юридическите лица.

Чл. 83. (1) Актовете за установяване на административните нарушения се съставят от длъжностни лица, оправомощени от министъра на околната среда и водите съобразно тяхната компетентност.

(2) Наказателните постановления по ал. 1 се издават от министъра на околната среда и водите или оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, съставянето на актовете, издаването и обжалването на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Авиационен оператор" е лице, което експлоатира въздухоплавателно средство в момента, в който то извършва авиационна дейност, включена в списъка по приложение № 2, или ако това лице не е известно или не е посочено от собственика на въздухоплавателното средство - лицето, което е собственик на въздухоплавателното средство.

2. "Администрираща държава членка" е:

а) държавата - членка на Европейския съюз, която е издала оперативния лиценз на съответния авиационен оператор - в случай на авиационен оператор с валиден оперативен лиценз, издаден му от държава - членка на Европейския съюз, в

съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1008/2008 г. на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (ОВ, L 293/3 от 31 октомври 2008 г.);

б) държавата - членка на Европейския съюз, с най-голям брой предвидени установени авиационни емисии от полети, извършени от този авиационен оператор през базовата година - в случаите извън този по буква "а";

в) държавата - членка на Европейския съюз с най-голям брой предвидени установени авиационни емисии от полети, извършени от авиационен оператор по време на първите две години от предходния период - в случай че авиационният оператор няма установени авиационни емисии от полети през първите две години от периода по чл. 37, ал. 1 в държавата по буква "б".

3. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) "Алтернативни горива" са горива, които заместват изкопаемите нефтени източници при снабдяването с енергия на транспорта и имат потенциал да допринесат за неговата нисковъглеродност, включващи електроенергия, водород, биогорива, синтетични горива, включително сгъстен синтетичен метан, природен газ, включително биометан, в газообразна форма (сгъстен природен газ) и втечнена форма (втечнен природен газ и втечнен нефтен газ).

4. "Анулиране" е понятие по смисъла на чл. 3, т. 17 от Регламент (ЕС) № 389/2013.

5. "Базова година" за целите на т. 2 е първата календарна година на дейността на авиационен оператор, който е започнал да извършва дейност в Европейския съюз след 1 януари 2006 г., а във всички останали случаи - календарната година, започваща на 1 януари 2006 г.

6. "Бенефициер" е лице, което реализира одобрен от НДЕФ проект по НСЗИ.

7. "Биогорива" е понятие по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници.

8. "Валидация" е процес на независима проверка и потвърждение на надеждността, достоверността и точността на проектната документация.

9. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Верификатор" е юридическо лице - проверяващ орган по смисъла на чл. 3, т. 3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2067 и чл. 3, буква "е" от Регламент (ЕС) 2015/757.

10. "Верификация" е процес на независима проверка и потвърждение на надеждността, достоверността и точността на системата за мониторинг и на докладваните данни и информация, свързани с емисии на парникови газове.

11. (отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.)

12. "Дейност по проект" е дейност по проект, одобрена от една или повече страни по Приложение I в съответствие с чл. 6 или 12 от Протокола от Киото, и решенията, приети съгласно РКОНИК или Протокола от Киото.

13. "Доброволно намаление на емисии" е намаление на емисии на парникови газове, получено в резултат на реализацията на проекти, сертифицирани по някой от доброволните стандарти.

14. "Доставчици на течни горива и енергия за транспорта" са лица, които пускат на пазара течни горива и енергия за транспорта и отговарят за освобождаването им за потребление по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове.

15. "Единици по Протокола от Киото" е понятие по смисъла на чл. 3, т. 12 от Регламент (ЕС) № 389/2013.

16. "Единица редуцирани емисии (ЕРЕ)" е равна на един тон еквивалент въглероден диоксид, постигната в резултат на проект "съвместно изпълнение" по чл. 6 на Протокола от Киото, и решенията, приети съгласно РКОНИК или Протокола от Киото.

17. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Емисии" означава отделянето на парникови газове от източници в дадена инсталация или отделянето от въздухоплавателно средство, извършващо въздухоплавателна дейност, посочена в приложение № 2, или от кораби, извършващи дейност в областта на морския транспорт, посочена в приложение № 2, на газове, определени по отношение на тази дейност, както и отделянето на парникови газове, съответстващи на дейността, посочена в приложение № 3.

18. "Емисии на парникови газове от целия жизнен цикъл" са всички нетни емисии на CO₂, CH₄ и N₂O, които може да бъдат причислени към дадено гориво (включително всички негови примеси) или произведената от него енергия. Това включва всички

етапи от отглеждането и добива на земеделските култури, включително промени в земеползването, както и транспорт и разпространение, преработка и горене.

19. "Емисии на парникови газове на единица енергия (интензитет)" са общата маса емисии на CO₂ - еквивалент на парникови газове, свързани с даденото гориво, разделена на общото енергийно съдържание на горивото (изразява се като долната топлина на изгаряне на съответното гориво).

20. "Енергия за транспорта" е енергия за употреба в различните видове пътни превозни средства, извънпътна подвижна техника (включително плавателни съдове, плаващи по вътрешните водни пътища), селскостопански или горски трактори или плавателни съдове с развлекателна цел, освен получената от течни горива за транспорта.

21. "Изгаряне" е всяко окисление на горива, независимо от начина, по който се използва топлинната, електрическата или механичната енергия, произведена чрез този процес, и всички други пряко свързани с това дейности, включително пречистване на отпадъчните газове.

22. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) "Изготвяне на национални инвентаризации на парникови газове" е обобщаването на данните, събрани в резултат на предоставените данни от органите по чл. 12, ал. 1, т. 2 - 6, т. 8 - 15, и изчисляване на количеството антропогенни емисии по източници и абсорбиране от поглъщители на всички парникови газове, неконтролирани от Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, подписан на 16 септември 1987 г. (ратифициран с Указ № 2235 - ДВ, бр. 82 от 1989 г.) (ДВ, бр. 71 от 1999 г.), изхвърлени в атмосферния въздух, по реда, предвиден в наредбата по чл. 5, т. 4.

23. "Изменение на климата" е изменение на климата, пряко или непряко свързано с човешка дейност, което променя състава на глобалната атмосфера и което се явява в допълнение към естественото вариране на климата, наблюдавано за сравними периоди от време.

24. "Инсталация" е всяко неподвижно техническо съоръжение, в което:

а) се извършват една или повече от посочените в приложение № 1 дейности;
б) се извършват и други дейности на същата площадка, които са непосредствено свързани и/или имат техническа връзка със съоръженията по буква "а" и които може да окажат въздействие върху емисиите и замърсяването.

25. "Исторически авиационни емисии" са средноаритметичната стойност на годишните емисии през календарните години 2004 - 2006, отделени от въздухоплавателно средство, извършващо авиационна дейност, включена в списъка по приложение № 2.

26. "Квота" е право за отделяне на един тон еквивалент на въглероден диоксид в рамките на определен период, което е валидно единствено за целите на ЕСТЕ и може да бъде прехвърляно в съответствие с този закон.

27. "Климатична система" е съвкупността от атмосферата, хидросферата, биосферата и геосферата и тяхното взаимодействие.

28. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Клиринг" е понятие по смисъла на чл. 3, т. 33 от Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830.

29. "Кредит" е единица редуцирани емисии (EPE) и/или сертифицирана единица редуцирани емисии (CERPE).

30. "Лица, които пускат течни горива на пазара" са лицата по смисъла на § 1, т. 18 от допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух.

31. "Лица, които пускат енергия за транспорта на пазара" са лица, които осъществяват пускане на пазара и доставят енергия за транспорта на крайни клиенти по смисъла на Закона за енергетиката.

32. "Развиващи се държави" са държавите, които са извън списъка с държави в Приложение I на РКОНИК.

33. "Национален регистър за търговия с квоти на емисии от парникови газове" е съвкупността от партии на потребители под юрисдикцията на Република България в регистъра на Европейския съюз и регистъра по Протокола от Киото съгласно Регламент (ЕС) № 389/2013.

34. "Начало на нормална експлоатация" е първият ден на първия непрекъснат период от 90 дни, през който активността на някой от модулите на инсталацията достигне 40 на сто от своя капацитет съгласно одобрения инвестиционен проект.

35. "Нова инсталация" е инсталация, за която основанията за подаване на заявление за издаване на разрешително за емисии на парникови газове по реда на чл. 32 възникват след влизането в сила на този закон.

36. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) "Нов участник" е всяка инсталация, извършваща една или повече от дейностите по приложение № 1, за която е получено разрешително за емисии на парникови газове за първи път в период с начало три месеца преди датата на представяне на списъка по чл. 43, ал. 7 и с край три месеца преди датата на представянето на следващия списък по чл. 43, ал. 7.

37. "Общественост" е понятие по смисъла на § 1, т. 24 от допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда.

38. "Оператор" е понятие по смисъла на § 1, т. 43 от допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда.

39. "Оператор за търговски въздушен превоз" е авиационен оператор, който предоставя услуги за превоз по въздуха на пътници, товари и/или поща срещу възнаграждение.

40. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) "Отрасли или подотрасли, изложени на съществен риск от изтичане на въглерод" са отрасли и подотрасли, които до 31 декември 2020 г. са включени в приложението към Решение 2014/746/ЕС на Комисията от 27 октомври 2014 г. за определяне, съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, на списък с отрасли и подотрасли, за които се смята, че са изложени на съществен риск от изместване на въглеродни емисии, за периода 2015 - 2019 г. (ОВ, L 308/114 от 29 октомври 2014 г.).

41. "Парникови газове" са: въглероден диоксид (CO_2), метан (CH_4), диазотен оксид (N_2O), флуоровъглеродороди (HFCs), перфлуоровъглеродороди (PFCs) и серен хексафлуорид (SF_6), и други естествени и антропогенни газообразни компоненти на атмосферата, които абсорбират и повторно излъчват инфрачервена радиация.

42. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.

43. "Полезен товар" за целите на определението по т. 57 е общото тегло на превозваните по време на авиационната дейност товари, поща и пътници.

44. "Двудневен спот" са квоти, продавани на търг за доставка на договорена дата не по-късно от втория пазарен ден след датата на търга съгласно чл. 38, параграф 2, буква "а" от Регламент (ЕО) № 1287/2006.

45. "Предаване" е понятие по смисъла на чл. 3, т. 15 от Регламент (ЕС) № 389/2013.

46. "Предписана емисионна единица (ПЕЕ)" е търгуема единица от "предписаното количество", равняваща се на един тон еквивалент на въглероден диоксид, издадена съгласно разпоредбите на Анекса към Решение 13 на първата конференция на страните по Протокола от Киото.

47. "Предписано количество" е общото количество емисии на парникови газове, което е определено за Република България по Протокола от Киото за периода от 1 януари 2008 г. до 31 декември 2012 г.

48. "Промяна в работата на инсталацията" е понятие по смисъла на § 1, т. 40 от допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда.

49. "Пускане на пазара" е понятие по смисъла на § 1, т. 17 от допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух.

50. "Разстояние" за целите на определението по т. 57 е разстоянието по най-късата дъга от земната сфера (ортодрома) между летището на заминаване и летището на пристигане плюс допълнителен непроменлив фактор от 95 km.

51. "Сертифицирана единица редуцирани емисии (СЕРЕ)" е единица, равна на един тон еквивалент въглероден диоксид, постигната в резултат на проект "чисто развитие" по чл. 12 на Протокола от Киото, и решенията, приети съгласно РКОНИК или Протокола от Киото.

52. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Сетълмент" е понятие по смисъла на чл. 3, т. 35 от Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830.
53. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Система за клиринг" е понятие по смисъла на чл. 3, т. 32 от Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830.
54. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Система за сетълмент" е понятие по смисъла на чл. 3, т. 37 от Делегиран регламент (ЕС) № 2023/2830.
55. "Течни горива за транспорта" са течни горива по смисъла на § 1, т. 21 от допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух, които се използват в двигатели с принудително запалване и компресионно запалване на пътни транспортни средства и извънпътна подвижна техника (включително плавателните средства, плаващи по вътрешните водни пътища, когато не плават в морски води), селскостопански и горски трактори, както и плавателните съдове с развлекателна цел, когато не плават в морски води.
56. "Тон еквивалент на въглероден диоксид" е един метричен тон въглероден диоксид (CO₂) или количество от всеки друг парников газ с еквивалентен потенциал за глобално затопляне.
57. "Тонкилометър" е тон полезен товар по смисъла на определението по т. 43, превозван на разстояние един километър.
58. "Тръжна платформа" е институция, която организира извършването на финансовите операции, съставляващи тръжната процедура, през третия период на ЕСТЕ чрез система за клиринг или сетълмент.
59. "Установени авиационни емисии" са емисиите от всички полети, попадащи в обхвата на авиационните дейности, изброени в приложение № 2, които заминават от летище, разположено на територията на държава членка, или пристигат на такова летище от трета държава.
60. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Системно нарушение" е налице, когато са извършени в срок до три години две или повече нарушения на изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) № 2018/2067 при верифициране на годишните доклади за емисии на парникови газове на оператор на инсталация или авиационен оператор.
61. (нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) "Отрасли и подотрасли, изложени на риск от изместване на въглеродни емисии" са отрасли и подотрасли, за които от 2021 г. се получава стойност, по-голяма от 0,2 за производението на интензивността на търговията с трети държави - дефинирана като отношение на общата стойност на износа към трети държави плюс стойността на вноса от трети държави, разделени на общия пазарен обем в Европейското икономическо пространство (годишния оборот плюс общия внос от трети държави) - умножена по емисионната интензивност, изразена в kg CO₂ за единица брутна добавена стойност (в евро).
62. (нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) "Емисии нагоре по веригата" са всички емисии на парникови газове, които възникват преди суровината да влезе в рафинерията или преработвателната инсталация, в които се произвежда горивото, посочено в методиката по чл. 64, ал. 3.
63. (нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) "Глобална, основана на пазара мярка" е мярка, която се прилага от 2021 г. нататък за справяне с всяко годишно увеличение на общото количество въглероден диоксид от международни граждански полети над нивата от 2020 г., отчитайки специфичните условия и съответните възможности.
64. (нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) "Модернизационен фонд" е фонд, създаден за периода 2021 - 2030 г., за подкрепа на инвестиции, включително за финансиране на малки инвестиционни проекти, за модернизация на енергийни системи и за подобряване на енергийната ефективност в държави - членки на Европейския съюз, с брутен вътрешен продукт на глава от населението по пазарни цени под 60 на сто от средната стойност за Европейския съюз за 2013 г.
65. (нова - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 02.04.2024 г.) "Вносител" е понятие по смисъла на чл. 3, т. 15 от Регламент (ЕС) 2023/956;
66. (нова - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 02.04.2024 г.) "Митнически декларатор" е понятие по смисъла на чл. 3, т. 16 от Регламент (ЕС) 2023/956;
67. (нова - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 02.04.2024 г.) "Одобрен декларатор по МКВЕГ" е понятие по смисъла на чл. 3, т. 17 от Регламент (ЕС) 2023/956;

68. (нова - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 02.04.2024 г.) "Сертификат по МКБЕГ" е понятие по смисъла на чл. 3, т. 24 от Регламент (ЕС) 2023/956.
69. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Несвързани с CO₂ въздействия на въздухоплаването" са последиците за климата от изпускането по време на изгарянето на горива на азотни оксиди (NO_x), частици от сажди, окислени серни съединения и последиците от водни пари, включително инверсионни следи от въздухоплавателни средства, извършващи авиационна дейност, включена в списъка в приложение № 2.
70. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Корабно дружество" е корабособственикът или всяка друга организация или лице, включително мениджър или беърбоут чартърор, които са поели отговорността за експлоатацията на кораба от корабособственика и които при поемането на тази отговорност са се съгласили да поемат всички задължения и отговорности, наложени от Международния кодекс за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяването, посочени в приложение I към Регламент (ЕО) № 336/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2006 г. за прилагане на Международния кодекс за управление на безопасността в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 3051/95 на Съвета.
71. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Плаване" е понятие по смисъла на член 3, буква "в" от Регламент (ЕС) 2015/757.
72. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Администриращ орган по отношение на корабно дружество" е органът, който отговаря за администрирането на ЕСТЕ по отношение на корабно дружество в съответствие с чл. 47а.
73. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Пристанище на акостиране" е пристанището, в което корабът спира да натовари или разтовари товари, или да качи или да сваля пътници, или пристанището, в което кораб, обслужващ офшорната индустрия, спира с цел смяна на екипаж; изключени са спирането с цел единствено зареждане на гориво, попълване на запасите, смяна на екипажа на кораб, различен от кораб, обслужващ офшорната индустрия, въвеждане в сух док или извършване на ремонт на кораба, неговото оборудване или и двете, спирането в пристанище поради нужда от помощ или бедствено положение, прехвърлянето от кораб на кораб, извършено извън пристанищата, спирането единствено с цел подслон от неблагоприятни метеорологични условия или необходимо поради дейности по търсене и спасяване, както и спирането на контейнеровози в съседно пристанище по трансбордиране на контейнери, посочено в списък на съседните пристанища за трансбордиране на кораби, приет с акт за изпълнение на Европейската комисия.
74. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Пътнически круизен кораб" е пътнически кораб, който няма товарна палуба и е предназначен изключително за търговски превоз на пътници с настаняване за нощувка при пътуване по море.
75. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Договор за разлика в цената" е договор между Европейската комисия и избрания чрез механизъм за състезателно наддаване като например търг, производител на продукт с ниски или нулеви въглеродни емисии, съгласно който на производителя се предоставя подкрепа от Фонда за иновации, покриваща разликата между печелившата цена, известна още като "цената на упражняване", от една страна, и референтна цена, получена от цената на произведения продукт с ниски или нулеви въглеродни емисии, пазарната цена на близък заместител или комбинация от тези две цени, от друга страна.
76. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Договор за разлика в цената на въглеродните емисии" е договор между Европейската комисия и избрания чрез механизъм за състезателно наддаване като например търг, производител на продукт с ниски или нулеви въглеродни емисии, съгласно който на производителя се предоставя подкрепа от Фонда за иновации, покриваща разликата между печелившата цена, известна още като "цената на упражняване", от една страна, и референтна цена, получена от средната цена на квотите, от друга страна.
77. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Договор с фиксирана премия" е договор между Европейската комисия и избрания чрез механизъм за състезателно наддаване като например търг, производител на продукт с ниски или нулеви въглеродни емисии,

съгласно който на производителя се предоставя подкрепа под формата на фиксирана сума за единица произведен продукт.

78. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Регулиран субект" по смисъла на глава четвърта, раздел VIa е всяко физическо или юридическо лице, с изключение на крайния потребител на горивата, което участва в дейността, посочена в приложение № 3, и което попада в една от следните категории:

а) когато горивото се складира в данъчен склад по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове от лицензиран складодържател;

б) всяко данъчно задължено лице по чл. 3 от Закона за акцизите и данъчните складове, за което е възникнало задължение за заплащане на акциз по чл. 20 от същия закон;

в) регистрираните лица по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове, включително всяко лице, освободено от плащане на акциз съгласно чл. 21, ал. 1 от същия закон.

79. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Гориво" по смисъла на глава четвърта, раздел VIa е всеки енергиен продукт по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове, включително моторните горива по чл. 32, ал. 1, т. 1 - 4, т. 6а и втечен нефтен газ (LPG) с кодове по КН от 2711 12 11 до 2711 19 00, горивата за отопление по чл. 33, ал. 1, т. 1, т. 3, т. 5 и тежки горива с кодове по КН от 2710 19 61 до 2710 19 69 от същия закон, както и всеки друг продукт, предназначен за използване, предлаган за продажба или използван като моторно гориво или гориво за отопление по чл. 35 от Закона за акцизите и данъчните складове, включително за производството на електроенергия.

80. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Освобождаване за потребление" по смисъла на глава четвърта, раздел VIa е освобождаване за потребление съгласно чл. 20, ал. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове.

81. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Цена на газа на TTF" по смисъла на глава четвърта, раздел VIa е цената на договора за фючърси за газ за месец напред, търгуван на виртуалната платформа за търговия с газ Title Transfer Facility (TTF), управлявана от Gasunie Transport Services B.V.

82. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Цена на суровия нефт тип "Брент" по смисъла на глава четвърта, раздел VIa е цената на фючърси за суров нефт за месец напред, използвана като референтна цена за покупка на нефт.

83. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Диспропорционални разходи" са инвестиционните разходи за изпълнение на дадена препоръка от доклад по чл. 62 от Закона за енергийната ефективност, на стойност над 5 на сто от годишния оборот на инсталацията или 25 на сто от печалбата на инсталацията, изчислени въз основа на съответните средни годишни стойности за трите календарни години преди датата, на която се подава заявлението за безплатно разпределяне на квоти с емисии или 50 на сто от средния годишен икономически еквивалент на намалената от окончателното годишно количество на разпределяните безплатно квоти за емисии, изчислен въз основа на средната цена на квотите на тръжната платформа в съответната календарна година, предхождаща подаването на заявлението за безплатно разпределяне на квоти с емисии.

84. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Разрешително за емисии на парникови газове" е разрешително, издадено по реда и условията на чл. 31 - 34 и чл. 51г.

85. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "Експлоатация на кораба" по смисъла на чл. 47г, ал. 1 е определяне на превозвания товар или маршрута и скоростта на кораба.

86. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) "THETIS-MRV" е база данни за инспекции на държавния пристанищен контрол.

§ 2. (1) Този закон въвежда изискванията на:

1. Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета;

2. Директива 2004/101/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността по отношение на проектите механизми, предвидени в Протокола от Киото;
 3. Директива 2008/101/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел включване на авиационните дейности в схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността (ОВ, L 8/3 от 13 януари 2009 г.);
 4. Директива 2009/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с оглед подобряване и разширяване на схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове на Общността (ОВ, L 140/63 от 5 юни 2009 г.);
 5. Директива 2009/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за изменение на Директива 98/70/ЕО по отношение на спецификацията на бензина, дизеловото гориво и газьола и за въвеждане на механизъм за наблюдение и намаляване на нивата на емисиите на парникови газове и за изменение на Директива 1999/32/ЕО на Съвета по отношение на спецификацията на горивото, използвано от плавателни съдове по вътрешните водни пътища, и за отмяна на Директива 93/12/ЕО (ОВ, L 140/88 от 5 юни 2009 г.);
 6. (нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета от 20 април 2015 г. за установяване на методи за изчисляване и на изисквания за докладване съгласно Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на бензиновите и дизеловите горива (ОВ, L 107/26 от 25 април 2015 г.);
 7. (нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоэффективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции, и на Решение (ЕС) 2015/1814 (ОВ, L 76/3 от 19 март 2018 г.);
 8. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Директива (ЕС) 2023/958 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО по отношение на приноса на въздухоплаването към целта на Съюза за намаляване на емисиите в цялата икономика и подходящото прилагане на глобална, основана на пазара мярка (ОВ, L 130/115 от 16 май 2023 г.);
 9. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Директива (ЕС) 2023/959 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и Решение (ЕС) 2015/1814 относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара за системата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове (ОВ, L 130/134 от 16 май 2023 г.).
- (2) Този закон съдържа мерки по прилагането на:
1. Решение № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно усилията на държавите членки за намаляване на техните емисии на парникови газове, необходими за изпълнение на ангажиментите на Общността за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г.;
 2. (отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)
 3. Решение 2013/162/ЕС на Комисията от 26 март 2013 г. за определяне на годишните разпределени количества емисии за държавите членки за периода от 2013 до 2020 г. съгласно Решение № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 90/106 от 28 март 2013 г.);
 4. Решение № 377/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2013 г. за временна дерогация от Директива 2003/87/ЕО за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността (ОВ, L 113/1 от 25 април 2013 г.);
 5. (отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)
 6. **Член 18**, параграф 3 и чл. 59, параграфи от 4 до 7 от Регламент (ЕС) № 1031/2010 на Комисията от 12 ноември 2010 г. относно графика, управлението и други аспекти на търга на квоти за емисии на парникови газове съгласно Директива

2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността;

7. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2067 на Комисията от 19 декември 2018 г. за проверка на данните и за акредитация на проверяващите органи съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 334/94 от 31 декември 2018 г.);

8. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2066 на Комисията от 19 декември 2018 г. относно мониторинга и докладването на емисиите на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент (ЕС) № 601/2012 на Комисията (ОВ, L 334/1 от 31 декември 2018 г.);

9. Регламент (ЕС) № 389/2013 на Комисията от 2 май 2013 г. за създаване на Регистър на ЕС съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и решения № 280/2004/ЕО и № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕС) № 920/2010 и (ЕС) № 1193/2011 на Комисията;

10. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 328/1 от 21 декември 2018 г.);

11. Регламент (ЕС) № 1123/2013 на Комисията от 8 ноември 2013 г. за определяне на права за международни кредити съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

12. (нова - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) Регламент (ЕС) № 421/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността, с оглед на изпълнението до 2020 г. на международно споразумение за прилагане на единна, основана на пазара глобална мярка за емисиите от международната авиация (ОВ, L 129/1 от 30 април 2014 г.).

13. (нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021 - 2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013;

14. (нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС;

15. (нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Регламент (ЕС) 2017/2392 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2017 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел запазване на сегашните ограничения на обхвата за авиационните дейности и подготовка за изпълнението на глобална, основана на пазара мярка от 2021 г. (ОВ, L 350/7 от 29 декември 2017 г.);

16. (нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Делегиран регламент (ЕС) 2019/1603 на Комисията от 18 юли 2019 г. за допълване на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на мерките, приети от Международната организация за гражданско въздухоплаване, за мониторинг, докладване и проверка на емисии от въздухоплаването с цел прилагане на глобална, основана на пазара мярка (ОВ, L 250/10 от 30 септември 2019 г.);

17. (нова - ДВ, бр. 28 от 2024 г., в сила от 02.04.2024 г.) Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии по границите;

18. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Регламент (ЕС) 2023/857 на Европейския парламент и на Съвета от 19 април 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2018/842 за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021 - 2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и на Регламент (ЕС) 2018/1999 (ОВ, L 111/1 от 26 април 2023 г.);
19. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Регламент (ЕС) 2023/839 на Европейския парламент и на Съвета от 19 април 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2018/841 по отношение на обхвата, опростяването на докладването и правилата за съответствие и определянето на целите на държавите членки за 2030 г. и на Регламент (ЕС) 2018/1999 по отношение на подобряването на мониторинга, докладването, проследяването на напредъка и прегледа (ОВ, L 107/1 от 21 април 2023 г.);
20. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Регламент (ЕС) 2023/957 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2015/757, с цел да се предвиди включването на дейностите в областта на морския транспорт в системата на ЕС за търговия с емисии, както и мониторингът, докладването и проверката на емисиите на допълнителни парникови газове и емисиите от допълнителни видове кораби (ОВ, L 130/105 от 16 май 2023 г.);
21. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Решение (ЕС) 2023/863 на Комисията от 26 април 2023 г. за определяне на количествата, съответстващи на 20 % от общото преизпълнение на някои държави членки в периода 2013 - 2020 г., съгласно Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 112/43 от 27 април 2023 г.);
22. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1773 на Комисията от 17 август 2023 г. за определяне на правилата за прилагане на Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на задълженията за докладване за целите на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите по време на преходния период (ОВ, L 228/94 от 15 септември 2023 г.);
23. (нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Делегиран регламент (ЕС) 2024/873 на Комисията от 30 януари 2024 г. за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2019/331 по отношение на валидни за целия Съюз преходни правила за хармонизирано безплатно разпределяне на квоти за емисии (ОВ, L 2024/873 от 4 април 2024 г.).

Преходни и Заключителни разпоредби

- § 3. (1) До 31 март 2015 г. замяната на СЕРЕ и ЕРЕ за еквивалентните количества квоти по чл. 49, ал. 7 се извършва от изпълнителния директор на ИАОС по искане на лицата по чл. 49, ал. 1.
- (2) От 1 януари 2013 г. ЕРЕ за намаляване или ограничаване емисиите на парникови газове от дейностите по приложение № 1 не се издават.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2015 г., отм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)
- (4) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2015 г.) В случаите по ал. 3 изпълнителният директор на ИАОС заменя и издава квоти, валидни от и след 2013 г., като срокът за замяна по т. 2 е до 31 декември 2020 г.
- (5) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Максималният размер на кредитите, които операторите на инсталации може да използват в рамките на ЕСТЕ за периода 2008 - 2020 г., е в размер до 12,507 на сто от разпределените им квоти за периода 2008 - 2012 г. или процент, определен съгласно чл. 1 от Регламент (ЕС) № 1123/2013.
- (6) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2015 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Изискванията на чл. 35, 36 и чл. 48, ал. 1 не се прилагат за:
1. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) авиационни оператори, извършващи полети до и от летища, намиращи се в държави извън Европейското икономическо пространство, за всяка календарна година от 1 януари 2013 г. до 31 декември 2023 г.;
2. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) авиационни оператори, извършващи полети между летище, намиращо се в даден най-отдалечен регион по смисъла на чл. 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и летище, намиращо се в друг регион на

Европейското икономическо пространство, през всяка календарна година от 1 януари 2013 г. до 31 декември 2023 г.;

3. (отм. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.)

Европейско икономическо пространство включва държавите - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, държавите, присъединени към Европейския съюз през 2013 г. и най-отдалечените региони по смисъла на чл. 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

(7) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2015 г., предишна ал. 6, доп. - ДВ, бр. 25 от 2020 г.) Изискванията на чл. 35, 36, 48 и 50 не се прилагат за авиационни оператори с общи годишни емисии под 25 000 тона CO₂ или за авиационни оператори с общи годишни емисии под 3000 тона CO₂ от полети, различни от посочените в ал. 6, които се смятат за верифицирани, ако за определянето им е използван инструмент за малките емитенти на емисии по Регламент (ЕС) № 606/2010 на Комисията от 9 юли 2010 г. относно одобрението на опростен инструмент, разработен от Европейската организация за безопасност на въздухоплаването (Евроконтрол) за оценяване на разхода на гориво от някои оператори на въздухоплавателни средства с малки емисии (ОВ, L 175/25 от 10 юли 2010 г.) и попълнен от Евроконтрол с данни от средството му за подпомагане на СТЕ.

(8) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Изискванията по чл. 35, ал. 1, 2 и 6, чл. 36, ал. 2 и чл. 48, ал. 1 не се прилагат за:

1. емисиите от полети на авиационни оператори до и от летища, намиращи се в държави извън ЕИП, с изключение на полети до летища, намиращи се в Обединеното кралство или Швейцария, през всяка календарна година от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2026 г.;

2. емисиите от полети на авиационни оператори между летище, намиращо се в най-отдалечен регион по смисъла на чл. 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и летище, намиращо се в друг регион на ЕИП, през всяка календарна година от 1 януари 2013 г. до 31 декември 2023 г.

(9) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Количеството авиационни квоти, определено за продажба чрез търг за периода от 1 януари 2013 г. до 31 декември 2026 г., се намалява с количеството квоти за емисии от полетите по ал. 8.

§ 4. Редът и начинът за разходване на приходите от продажба на квоти на емисии на парникови газове от инсталации чрез търг, постъпили в бюджета на Министерството на околната среда и водите до 31 декември 2012 г., се определят с решение на Министерския съвет.

§ 5. (1) Заявленията за одобряване или отчитане на дейности по проекти по глава трета, раздел III, подадени до влизането в сила на закона, се разглеждат по досегашния ред.

(2) Заявленията за издаване или преразглеждане на разрешителни за парникови газове, подадени до влизането в сила на закона, се разглеждат по досегашния ред.

(3) Издадените до влизането в сила на закона разрешителни за емисии парникови газове остават в сила.

§ 6. Заварените към датата на влизане в сила на закона търговци, акредитирани като верификационни органи, запазват правото си за извършване на верификационна дейност.

§ 7. (1) Финансови мерки и мерки, свързани с безплатното разпределение на квоти на парникови газове, се реализират при спазване на законодателството във връзка с държавните помощи.

(2) Администратор на държавна помощ, предоставяна по реда на този закон, доколкото в друг специален закон не е предвидено друго, е министърът на околната среда и водите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 2017 г.) Държавни помощи по смисъла на § 1, т. 7 от Закона за държавните помощи, подлежащи на уведомяване пред Европейската комисия, не

може да бъдат привеждани в действие до постановяване на съответния акт на Европейската комисия, разрешаващ предоставянето на помощта.

§ 8. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 52 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 24, 93 и 95 от 2009 г., бр. 43 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38 и 103 от 2012 г., бр. 70 и 109 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 7:

а) в ал. 1 накрая се добавя "освен тези по ал. 2 и 3";

б) създават се ал. 3, 4 и 5:

"(3) Инвестиционните посредници, които имат право да извършват инвестиционни дейности по чл. 5, ал. 2, т. 3, може да оферират пряко за собствена сметка, а инвестиционните посредници, които имат право да извършват инвестиционни услуги по чл. 5, ал. 2, т. 2 - да оферират за сметка на клиенти, в търгове за двудневен спот при условията и по реда на Регламент (ЕС) № 1031/2010 на Комисията от 12 ноември 2010 г. относно графика, управлението и други аспекти на търга на квоти за емисии на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността (ОВ, L 302/1 от 18 ноември 2010 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1031/2010", след разрешение от комисията, издадено по реда на чл. 13, ал. 4.

(4) Инвестиционните посредници, които искат да извършват дейност по ал. 3 за сметка на клиенти, трябва да:

1. притежават начален капитал не по-малко от 1 000 000 лв.;

2. поддържат собствен капитал най-малко равен на размера по т. 1 по всяко време след издаване на разрешението.

(5) Инвестиционните посредници, получили разрешение по реда на чл. 13, ал. 4, извършват дейността по ал. 3 при спазване изискванията на Регламент (ЕС) № 1031/2010."

2. В чл. 13:

а) създава се нова ал. 4:

"(4) Когато инвестиционен посредник иска да извършва дейността по чл. 7, ал. 3, той трябва да подаде заявление до комисията, към което прилага документите по ал. 2, т. 1, 2, 3 и 5, както и други документи и сведения, определени с наредба. Заявлението може да бъде подадено едновременно със заявлението по ал. 2, като в този случай комисията се произнася по подадените заявления с отделни решения.";

б) досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

3. В чл. 14 ал. 1 се изменя така:

"(1) Комисията се произнася по заявлението по:

1. член 13, ал. 2 и 3 - в срок до три месеца от получаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи - в срок един месец от получаването им;

2. член 13, ал. 4 - в срок до един месец от получаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи - в срок един месец от получаването им;

3. член 13, ал. 4, подадено едновременно със заявление по чл. 13, ал. 2 и 3 - в срок до три месеца от получаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи - в срок един месец от получаването им."

4. В чл. 15, ал. 1 след думите "обхвата на издаден лиценз" се добавя "или разрешение по чл. 7, ал. 3".

5. В чл. 16 се създава ал. 6:

"(6) Комисията отказва издаването на разрешение по чл. 7, ал. 3 в случаите по ал. 1, т. 1, 5, 10, 11 и 14. За отказа се прилагат съответно ал. 2 и 5."

6. В чл. 20:

а) създава се нова ал. 3:

"(3) Комисията може да отнеме разрешението по чл. 7, ал. 3, ако инвестиционният посредник:

1. не започне да извършва дейност съгласно издаденото разрешение по чл. 7, ал. 3 в срок 12 месеца от издаването му, изрично се откаже от издаденото разрешение или не извършва дейност съгласно разрешението повече от една година;
2. е представил неверни данни, които са послужили като основание за издаване на разрешението;
3. престане да отговаря на изискванията за издаване на разрешението или за извършване на дейността съгласно издаденото разрешение и в продължение на три месеца не се приведе в съответствие с тези изисквания;
4. извърши и/или допусне извършването на грубо нарушение или на системни нарушения на изискванията за осъществяване на дейността съгласно разрешението.";
- б) досегашните ал. 3, 4 и 5 стават съответно ал. 4, 5 и 6;
- в) създава се ал. 7:

"(7) В случаите по ал. 3 се прилагат съответно ал. 4 и 5 и чл. 21 - 23."

7. В чл. 21, ал. 6 думите "ал. 4" се заменят с "ал. 5".

8. В чл. 118 се създава ал. 5:

"(5) За предотвратяване и преустановяване на нарушение на Регламент (ЕС) № 1031/2010 от лицата, получили разрешение по чл. 7, ал. 3, както и при възпрепятстване на контролната дейност на комисията или на заместник-председателя, комисията, съответно заместник-председателят предприема действията по ал. 1 и 4."

9. Създава се чл. 127а:

"Чл. 127а. (1) Представител, служител или лице от състава на управителните органи на лице, получило разрешение по чл. 7, ал. 3, който извърши или допусне да бъде извършено нарушение на чл. 13, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1031/2010, се наказва с глоба в размер от 1000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение глобата е в размер от 2000 до 20 000 лв.

(2) В случаите по ал. 1 на юридическите лица по ал. 1 се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 100 000 лв., а при повторно нарушение санкцията е от 20 000 до 200 000 лв."

10. В чл. 128, ал. 1 след думите "чл. 127" се добавя "и 127а".

§ 9. В Закона за енергийната ефективност (обн., ДВ, бр. 98 от 2008 г.; изм., бр. 6, 19, 42 и 82 от 2009 г., бр. 15, 52 и 97 от 2010 г., бр. 35 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г. и бр. 15, 24, 59 и 66 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 1, ал. 3, т. 1 думите "чл. 131в от Закона за опазване на околната среда" се заменят с "чл. 31 от Закона за ограничаване изменението на климата".

2. В чл. 57, ал. 1 т. 5 се отменя.

§ 10. В Закона за мерките срещу изпирането на пари (обн., ДВ, бр. 85 от 1998 г.; изм., бр. 1 и 102 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 54, 59, 82 и 108 от 2006 г., бр. 52, 92 и 109 от 2007 г., бр. 16, 36, 67 и 69 от 2008 г., бр. 22, 23 и 93 от 2009 г., бр. 88 и 101 от 2010 г., бр. 16, 48, 57 и 96 от 2011 г., бр. 44, 60 и 102 от 2012 г., бр. 52 от 2013 г. и бр. 1 от 2014 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 3, ал. 2 се създава т. 33:

"33. изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда в качеството му на национален администратор по смисъла на Регламент (ЕС) № 389/2013 на Комисията от 2 май 2013 г. за създаване на Регистър на ЕС съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и решения № 280/2004/ЕО и № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕС) № 920/2010 и (ЕС) № 1193/2011 на Комисията (ОВ, L 122/1 от 3 май 2013 г.)."

2. В допълнителните разпоредби се създава § 16:

"§ 16. Този закон предвижда мерки по прилагане на Регламент (ЕС) № 389/2013 на Комисията от 2 май 2013 г. за създаване на Регистър на ЕС съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и решения № 280/2004/ЕО и № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕС) № 920/2010 и (ЕС) № 1193/2011 на Комисията.

§ 11. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70, 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г., бр. 31, 41 и 89 от 2007 г., бр. 36, 52 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 32, 35, 47, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 46 и 61 от 2010 г., бр. 35 и 42 от 2011 г., бр. 32, 38, 53 и 82 от 2012 г. и бр. 15, 27 и 66 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 68, ал. 1, т. 3а думите "и на квоти за авиационни дейности" се заличават.
2. **Член 77а** се отменя.
3. Членове 131а, 131б, 131в, 131г, 131д, 131е, 131ж, 131з, 131и и 131к се отменят.
4. В чл. 131л:
 - а) точки 1, 2 и 3 се отменят;
 - б) в т. 5 след думите "2003 г." се поставя точка и текстът докрая се заличава.
5. Членове 131м, 131н, 131о, 131п, 131р, 131с, 131т, 131у и 131ф се отменят.
6. Членове 142а, 142б, чл. 142в, ал. 2, чл. 142г, 142д, 142е, 142ж и 142з се отменят.
7. **Член 164а** се отменя.
8. **Член 164в** се отменя.
9. В § 1 от допълнителните разпоредби:
 - а) в т. 36 думите "приложение № 6" се заменят с "приложения № 1 и № 2 от Закона за ограничаване изменението на климата";
 - б) точки 43а, 43б, 43в, 43г, 43д, 43е, 43ж, 43з, 43и, 43к, 43л, 43м, 43н, 43о, 43п и 43р се отменят;
 - в) точка 58 се отменя;
 - г) точка 59 се изменя така:
"59. "Парникови газове" са парникови газове по смисъла на § 1, т. 41 от допълнителните разпоредби на Закона за ограничаване изменението на климата.";
 - д) точки 60, 61, 62, 62а, 63 и 64 се отменят;
 - е) точки 66, 67, 68 и 69 се отменят.
10. Приложение № 6 към чл. 131а, ал. 4 и приложение № 7 към чл. 131и, ал. 5 се отменят.

§ 12. В Закона за регионалното развитие (обн., ДВ, бр. 50 от 2008 г.; изм., бр. 47, 82 и 93 от 2009 г., бр. 82 от 2012 г. и бр. 66 от 2013 г.) в чл. 13, ал. 2 се създава т. 9:
"9. мерки за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени."

§ 13. Подзаконовите нормативни актове, издадени на основание на разпоредби на Закона за опазване на околната среда, отменени с § 11, остават в сила до приемане на съответните наредби по чл. 5, доколкото не противоречат на този закон.

§ 14. В срок два месеца от обнародването на закона Комисията за финансов надзор приема изменения и допълнения на подзаконовите нормативни актове по Закона за пазарите на финансови инструменти, необходими за прилагането на чл. 53, ал. 2.

§ 15. В Закона за кредитните институции (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 52, 70 и 109 от 2013 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 2 се създава нова ал. 6:
"(6) Банките, които имат право да извършват дейност по ал. 2, т. 9, може да оферират пряко за сметка на клиенти в търгове за двудневен спот по чл. 3, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1031/2010 на Комисията от 12 ноември 2010 г. относно графика, управлението и други аспекти на търга на квоти за емисии на парникови газове, съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността (ОВ, L 302/1 от 18 ноември 2010 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1031/2010", след разрешение от БНБ. Редът и условията за издаване на

разрешението, необходимите документи за издаването му, както и основанията за отказ се определят с наредба на БНБ."

2. В чл. 103 се създава ал. 12:

"(12) Българската народна банка може да приложи мерки по ал. 2 и при нарушаване разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1031/2010."

3. В чл. 152, ал. 1 след думите "прилагането му" се добавя "или на Регламент (ЕС) № 1031/2010".

§ 16. В срок 6 месеца от обнародването на закона Министерският съвет приема наредбите по чл. 5.

§ 17. В срок три месеца от влизането в сила на закона органите по чл. 4, ал. 2 приемат съответните промени в устройствените си актове, необходими за прилагане на разпоредбите на този закон.

§ 18. Министърът на околната среда и водите издава инструкциите по чл. 29 и чл. 70, т. 1 в срок три месеца от влизането в сила на закона.

§ 19. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 41 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на околната среда и водите, министъра на енергетиката, министъра на икономиката, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и на министъра на земеделието и храните.

§ 20. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Законът заедно с приложенията към него е приет от 42-то Народно събрание на 26 февруари 2014 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 17 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 06.03.2015 Г.)

§ 57. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 13, който влиза в сила от 1 януари 2016 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА**

Преходни и Заключителни разпоредби

(ОБН. - ДВ, БР. 56 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 24.07.2015 Г.)

§ 25. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО
БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 58 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 18.07.2017 Г.)

§ 76. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПАЗАРИТЕ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 16.02.2018 Г.)

§ 42. Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. член 222, ал. 1 - 3, които влизат в сила от 3 септември 2019 г.;
2. параграф 13, т. 12, буква "а", която влиза в сила от 1 януари 2018 г.;
3. параграф 13, т. 12, буква "б", която влиза в сила от 21 ноември 2017 г.;
4. параграф 17, т. 37 относно чл. 264а и т. 39 относно чл. 273б, които влизат в сила от 1 януари 2020 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ
ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 25 ОТ 2020 Г.)

§ 30. Започналите и неприключили до влизането в сила на този закон процедури по Европейската схема за търговия с емисии се довършват по новия ред.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ
НА ОТПАДЪЦИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2021 Г., В СИЛА ОТ 05.03.2021 Г.)

§ 50. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 21, § 36 - 39 и § 43, които влизат в сила от 1 юни 2021 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПОДПОМАГАНЕ
НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)

.....
§ 106. Законът влиза в сила от 1 януари 2023 г. с изключение на чл. 33а, ал. 2, която влиза в сила от 1 март 2023 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 84 ОТ 2023 Г., В СИЛА ОТ 06.10.2023 Г.)

.....
§ 79. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 9, който влиза в сила от 1 март 2024 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 96 ОТ 2023 Г., В СИЛА ОТ 17.11.2023 Г., ИЗМ. И ДОП. - ДВ, БР. 39 ОТ 2024 Г., В СИЛА ОТ 01.05.2024 Г., ИЗМ. И ДОП. - ДВ, БР. 44 ОТ 2025 Г., В СИЛА ОТ 30.05.2025 Г.)

.....
§ 66. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 39 от 2024 г., в сила от 01.05.2024 г.) параграф 3, т. 1, буква "в", § 5, § 6, т. 1, 3, т. 5 относно т. 8е и 8к и т. 7, § 7, § 8, т. 1, § 11, т. 1, буква "а", § 12, т. 1 и т. 2 относно т. 9, § 13, § 14 относно чл. 36л, ал. 2 - 7 и чл. 36м, § 19, т. 1, 3 и 4, § 20, т. 1 - 3, § 28, т. 1, § 30, т. 1 - 3, § 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 46, 47, 52 и 59, които влизат в сила от 1 юли 2025 г.;
2. (нова - ДВ, бр. 39 от 2024 г., в сила от 01.05.2024 г.) параграф 20, т. 4 и 5, които влизат в сила от 1 юли 2024 г.;
3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 39 от 2024 г., в сила от 01.05.2024 г., изм. - бр. 44 от 2025 г., в сила от 30.05.2025 г.) параграф 39, т. 2, който влиза в сила от 31 декември 2027 г.;
4. (нова - бр. 44 от 2025 г., в сила от 30.05.2025 г.) параграф 48, относно чл. 175, ал. 3, който влиза в сила от 31 декември 2025 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 16 ОТ 2024 Г., В СИЛА ОТ 23.02.2024 Г.)

.....
§ 11. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 4, който влиза в сила от 1 юни 2024 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ
ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 28 ОТ 2024 Г., В СИЛА ОТ 02.04.2024 Г.)

§ 7. (1) За периода от 1 октомври 2023 г. до 31 декември 2025 г. вносителите или техните косвени митнически представители докладват вноса на територията на Република България на стоките по чл. 2 от Регламент (ЕС) 2023/956 при условията и по реда на чл. 32 - 35 от същия регламент.

(2) В случаите, когато докладът за МКВЕГ е непълен или неточен, изпълнителният директор на ИАОС започва процедура за корекция по реда на чл. 35, параграфи 4 - 6 от Регламент (ЕС) 2023/956.

(3) Докладването по ал. 1 се осъществява при условията и по реда на Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1773 на Комисията от 17 август 2023 г. за определяне на правилата за прилагане на Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на задълженията за докладване за целите на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите по време на преходния период (ОВ, L 228/94 от 15 септември 2023 г.).

§ 8. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 3 относно чл. 70а, ал. 2, 3, 4, 5 и 6, който влиза в сила от 31 декември 2024 г., и § 3 относно чл. 70б и 70в и § 4, които влизат в сила от 1 януари 2026 г.

Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 39 ОТ 2024 Г., В СИЛА ОТ 01.05.2024 Г.)

.....
§ 11. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 1, 2, 3, 4, 6 и § 8, т. 3, които влизат в сила от 1 юли 2025 г.

Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕКСПОРТНИЯ
КОНТРОЛ НА ПРОДУКТИ, СВЪРЗАНИ С ОТБРАНАТА, И НА ИЗДЕЛИЯ И
ТЕХНОЛОГИИ С ДВОЙНА УПОТРЕБА

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2024 Г., В СИЛА ОТ 10.05.2024 Г.)

.....
§ 76. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2025 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 26 ОТ 2025 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2025 Г.)

.....
§ 41. Законът влиза в сила от 1 януари 2025 г., с изключение на:
1. параграф 27, т. 2 - 4, т. 50, букви "а", "г", "ж" и "щ", § 28 и § 29, които влизат в сила от 1 януари 2024 г.;
2. параграф 16, т. 1, 4 и 5, § 17, 20, 21, 32 и 33, които влизат в сила три дни след обнародването му в "Държавен вестник";
3. параграфи 22 - 24 и 25, които влизат в сила от 1 април 2025 г.;
4. параграф 18, който влиза в сила от 1 май 2025 г.;
5. параграф 9, т. 1, т. 2, буква "а" и т. 3, които влизат в сила от 1 юли 2025 г.;
6. параграф 9, т. 2, букви "б" и "в", § 35, 36, 37 и 39, които влизат в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 44 ОТ 2025 Г., В СИЛА ОТ 30.05.2025 Г.)

.....
§ 26. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 1, 2, 3, 9, 10, 12, 15, 16, § 17, т. 1 и § 19, които влизат в сила от 1 юли 2025 г.

Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧИСТОТАТА НА
АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

(ОБН. - ДВ, БР. 78 ОТ 2025 Г., В СИЛА ОТ 23.09.2025 Г.)

.....
§ 23. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ
ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 81 ОТ 2025 Г.)

§ 71. (1) В случай че до 15 юли 2026 г. Европейската комисия публикува в Официалния вестник на Европейския съюз известие, в което посочва, че средната цена на газа на TTF за шестте календарни месеца, приключващи на 30 юни 2026 г., е била по-висока от средната цена на газа на TTF през февруари и март 2022 г. и/или средната цена на суровия нефт тип "Брент" за шестте календарни месеца, приключващи на 30 юни 2026 г., е била над два пъти по-висока от средната цена на суровия нефт тип "Брент" през предходните пет години, като петгодишният референтен период е петгодишният период, който приключва преди първия месец от периода от шест календарни месеца, продажбата на квоти на търг по чл. 51в, ал. 1 започва през 2028 г.

(2) При условията на ал. 1 крайният срок за първоначално предаване на квоти по чл. 51е, ал. 2 е 31 май 2029 г. за общите емисии през 2028 г.

(3) Емисиите от горива от възобновяеми източници от небиологичен произход, при които се използва водород от възобновяеми източници, в съответствие с чл. 37, ал. 16 и чл. 40 от Закона за енергията от възобновяеми източници, се класифицират като нулеви емисии за операторите на въздухоплавателни средства до приемането на акт за изпълнение на Европейската комисия.

(4) Емисионният фактор за керосина за реактивни двигатели (Jet A1 или Jet A) е 3,16 (т CO₂/т гориво).

§ 72. В срок до два месеца от влизането в сила на този закон министърът на околната среда и водите издава наредбите по чл. 55, ал. 2 и 3.

§ 73. Общата пределна граница по чл. 70е, ал. 3 е:

1. за 2026 г. - 10 983 000 тона;
2. за 2027 г. се прилага средноаритметичната стойност на емисиите за 2026 и 2027 г.

§ 74. Лицата по чл. 51а, ал. 1, получили разрешително за емисии на парникови газове по този закон, изготвят годишен доклад за историческите емисии за 2024 г. в тримесечен срок от издаването на разрешителното.

.....

§ 78. Параграф 63, по отношение на чл. 81б, ал. 1, се прилага от 1 януари 2026 г. спрямо неизпълнението на възникналите след 1 януари 2026 г. задължения за докладване от лицата по чл. 35, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/956.

§ 79. (1) Параграф 29, § 64, т. 1, буква "б" и § 66, т. 1 и 2 влизат в сила от 1 януари 2026 г.

(2) Параграф 34 относно чл. 47б, ал. 3 и § 40 относно чл. 51г влизат в сила 6 месеца от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 30, ал. 3

(Изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) Инсталациите или частите от инсталации, които се използват за изследване, разработване и изпитване на нови продукти и процеси, и инсталации, за които през съответния предходен 5-годишен период по чл. 47 емисиите от изгарянето на биомаса допринасят средно за повече от 95 на сто от средната стойност на общите емисии на парникови газове, не влизат в приложното поле на системата за търговия с парникови газове.

2. Праговите стойности, посочени по-нататък, обикновено се отнасят до производствени мощности или продукция. Когато няколко дейности, попадащи в една и съща категория, се извършват в една и съща инсталация, мощностите на тези дейности се сумират.

3. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) Когато се изчислява общата номинална топлинна мощност на инсталация, за да се вземе решение дали да бъде включена в системата за търговия с емисии на парникови газове, се сумират номиналните топлинни мощности на всички технически съоръжения, които са част от нея и в които горивата се изгарят в инсталацията. Тези съоръжения биха могли да включват всички видове котли, факелни тръби, турбини, нагреватели, топилни, инсинератори, пещи за калциниране, пещи за изпичане, пещи, сушилни, двигатели, горивни клетки, съоръжения за циклично химическо изгаряне, запалителни устройства и термични или каталитични съоръжения за доизгаряне. Съоръжения с обща номинална топлинна мощност под 3 MW не се вземат предвид за целите на настоящото изчисление.

4. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.) Ако дадено съоръжение служи за дейност, за която праговата стойност не е изразена като обща номинална топлинна мощност, праговата стойност на тази дейност има предимство при вземането на решение за включване в системата за търговия с емисии на парникови газове.

5. Когато се установи, че в дадена инсталация е превишена праговата стойност на мощността на която и да е дейност по това приложение, всички съоръжения, в които се изгарят горива, различни от съоръженията за изгаряне на опасни или твърди битови отпадъци, се включват в разрешителното за емисии на парникови газове.

(изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Дейности	Парникови газове
1	2
1. Енергийно стопанство	
1.1. Изгаряне на горива в инсталации с обща номинална топлинна мощност, превишаваща 20 MW (с изключение на изгарянето в инсталации за изгаряне на опасни или твърди битови отпадъци).	Въглероден диоксид
Изгарянето на горива в инсталации за изгаряне на твърди битови отпадъци с обща номинална топлинна мощност, превишаваща 20 MW, се включва единствено за целите на Раздел III. "Мониторинг, докладване и верификация"	
1.2. Рафиниране на нефт с използването на горивни съоръжения с обща номинална топлинна мощност над 20 MW	Въглероден диоксид
1.3. Производство на кокс	Въглероден диоксид
2. Производство и обработване на метали	
2.1. Пържене и агломерация, включително гранулиране, на метална руда (включително сулфидна руда)	Въглероден диоксид
2.2. Производство на желязо или стомана (първично или вторично топене), включително непрекъснато леене, с капацитет над 2,5 тона за час	Въглероден диоксид

2.3. Производство или преработка на черни метали (включително феросплави) в случай на използване на горивни съоръжения с обща номинална топлинна мощност, превишаваща 20 MW. Преработката включва, inter alia, прокатни станове, междинни подгреватели, пещи за отвъръщане, ковашки цехове, леярни, цехове за нанасяне на покритие и байцване	Въглероден диоксид
2.4. Производство на първичен алуминий или диалуминиев триоксид	Въглероден диоксид и перфлуоро-въглерод
2.5. Производство на вторичен алуминий при използването на горивни съоръжения с обща номинална топлинна мощност, превишаваща 20 MW	Въглероден диоксид
2.6. Производство или преработка на цветни метали, включително производство на сплави, рафиниране, леене и др., в случай на използване на горивни съоръжения с обща номинална топлинна мощност (включително горива, използвани като редуциращи агенти), превишаваща 20 MW	Въглероден диоксид
3. Производство на продукти от нерудни минерални суровини	
3.1. Производство на циментен клинкер в ротационни пещи с производствен капацитет над 500 тона дневно или в други пещи с производствен капацитет над 50 тона дневно	Въглероден диоксид
3.2. Производство на вар или калциниране на доломит и магнезит в ротационни пещи за изпичане или в други пещи с производствен капацитет над 50 тона дневно	Въглероден диоксид
3.3. Производство на стъкло, включително стъклени влакна, с топлинен капацитет над 20 тона дневно	Въглероден диоксид
3.4. Изработване на керамични продукти чрез изпичане, по-конкретно покривни керемиди, тухли, огнеупорни тухли, плочи, каменинови или порцеланови изделия, с производствен капацитет над 75 тона дневно	Въглероден диоксид
3.5. Производство на изолационни материали от минерална вата с използване на стъкло, камък или шлака с капацитет на топене над 20 тона дневно	Въглероден диоксид

3.6. Сушене или изпичане на гипс или производство на гипсови панели или други продукти от гипс с производствен капацитет за калциниран гипс или изсушен вторичен гипс, надвишаващ общо 20 тона на ден	Въглероден диоксид
4. Други дейности	
4.1. Производство на целулозен пулп от дървесина или сходни влакнести материали	Въглероден диоксид
4.2. Производство на хартия или картон с производствен капацитет над 20 тона дневно	Въглероден диоксид
4.3. Производство на сажди с карбонизиране на органични вещества като масла, катран, остатъци от крекинг и дестилация с производствен капацитет над 50 тона на ден	Въглероден диоксид
4.4. Производство на азотна киселина	Въглероден диоксид и диазотен оксид
4.5. Производство на адипинова киселина	Въглероден диоксид и диазотен оксид
4.6. Производство на глиоксалова и глиоксилова киселина	Въглероден диоксид и диазотен оксид
4.7. Производство на амоняк	Въглероден диоксид
4.8. Производство на органични химически вещества в насипно или наливно състояние чрез крекинг, реформинг, частично или пълно окисляване или чрез подобни процеси с производствен капацитет, превишаващ 100 тона дневно	Въглероден диоксид
4.9. Производство на водород (H ₂) и синтетичен газ с производствен капацитет над 5 тона на ден	Въглероден диоксид
4.10. Производство на калцинирана сода (Na ₂ CO ₃) и на натриев бикарбонат (NaHCO ₃)	Въглероден диоксид
4.11. Улавяне на парникови газове от инсталации, попадащи в приложното поле на чл. 31, с цел пренос и съхранение в геоложки формации на места за съхранение, за които е издадено разрешение за съхранение на въглероден диоксид, издадено в съответствие със Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра	Въглероден диоксид
4.12. Транспортиране на парникови газове за съхранение в геоложки формации в място за съхранение, получило разрешение съгласно Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра, с изключение на	Въглероден диоксид

емисиите, обхванати от друга дейност съгласно този закон	
4.13. Съхранение на парникови газове в геоложки формации на места за съхранение, за които е издадено разрешение за съхранение на въглероден диоксид в съответствие със Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра	Въглероден диоксид

Приложение № 2 към чл. 30, ал. 3

(Доп. - ДВ, бр. 41 от 2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 78 от 2025 г., в сила от 23.09.2025 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

От 1 януари 2012 г. в Европейската система за търговия с парникови газове се включват всички полети, които пристигат на или заминават от летище, разположено на територията на държава членка, за която се прилага Договорът за функционирането на Европейския съюз.

Дейности	Парникови газове
1	2
I. Въздухоплаване:	Въглероден диоксид
A. Полети, които заминават от или пристигат на летище, разположено на територията на държава - членка на Европейския съюз	
Точка А не включва:	
1. полети, извършвани единствено за транспортиране по официален повод на управляващ монарх и най-близките му роднини, на държавни ръководители, правителствени ръководители и министри на държави, които не са държави членки, когато това е подкрепено от съответното указание за характера на полета в летателния план	
2. военни полети, извършвани от военни въздухоплавателни средства, и полети на митническите и полицейските служби	
3. полети, свързани с издирвателни и спасителни операции, полети с противопожарна цел, хуманитарни полети и полети за оказване на спешна медицинска помощ, които са разрешени от компетентния орган по чл. 6, т. 1	
4. всички полети, извършвани изключително по правилата за визуални полети, както са определени в приложение № 2 към Конвенцията за международното гражданско въздухоплаване (Чикагската конвенция)	
5. полети, завършващи на летището, от което е излетяло въздухоплавателното средство, и по време на които не са извършвани междинни кацания	
6. тренировъчни полети, проведени изключително с цел получаване на свидетелство или на клас, когато става дума за летателен екипаж, когато това е подкрепено от съответната забележка в полетния план, при условие че полетът не служи за превоз на пътници и/или товари или за позициониране или превоз на въздухоплавателното средство	
7. полети, извършвани изключително с цел провеждане на научни изследвания или проверка, изпитване или издаване на свидетелство за	

От 1 януари 2012 г. в Европейската система за търговия с парникови газове се включват всички полети, които пристигат на или заминават от летище, разположено на територията на държава членка, за която се прилага Договорът за функционирането на Европейския съюз.

Дейности	Парникови газове
1	2
въздухоплавателното средство или оборудване независимо дали е предназначено за летене, или за наземна работа	
8. полети, извършвани от въздухоплавателни средства с удостоверение максимално тегло при излитане, по-малко от 5700 kg	
9. полети, извършвани в рамките на задължения за предоставяне на обществени услуги, наложени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1008/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността, до вътрешните въздушни трасета на Европейския съюз, по маршрути в най-отдалечените региони, определени в чл. 349 от ДФЕС, или по маршрути, при които предложеният капацитет не надвишава 50 000 места на година	
10. полети, които иначе биха попаднали в тази дейност и се извършват от оператори за търговски въздушен превоз и които са или: а) по-малко от 243 полета за период 3 последователни четиримесечия, или б) полети с общи годишни емисии под 10 000 тона на година	
Полетите, извършвани единствено за превозване по официален повод на управляващ монарх и най-близките му роднини, на държавни ръководители, правителствени ръководители и министри на държави членки, не могат да бъдат изключени по тази точка. 11. полети, които иначе биха попаднали в тази дейност и се извършват от нетърговски оператор на въздухоплавателни средства, извършващ полети с общи годишни емисии под 1000 тона на година; 12. полети от летища, разположени в Швейцария, до летища, разположени в ЕИП; 13. полети от летища, разположени в Обединеното кралство, до летища, разположени в ЕИП.	
Б. Полети между летища, разположени в две различни държави, посочени в акт за изпълнение на Европейската комисия, полети между Швейцария и до Обединеното кралство и държавите, посочени в същия акт за изпълнение, както и всеки друг полет между летища, разположени в две различни трети държави, от авиационни оператори, които отговарят на следните условия: 1. притежават свидетелство за авиационен оператор, издадено от държава членка, или са регистрирани в държава членка, включително в най-отдалечените региони, зависимите територии и териториите на тази държава членка; и 2. имат годишни емисии на CO ₂ над 10 000 тона от използването на самолети с максимална сертифицирана излетна маса по-голяма от 5700 kg, които изпълняват полети по това приложение, различни от тези, които	

От 1 януари 2012 г. в Европейската система за търговия с парникови газове се включват всички полети, които пристигат на или заминават от летище, разположено на територията на държава членка, за която се прилага Договорът за функционирането на Европейския съюз.

Дейности	Парникови газове
1	2
заминават от и пристигат в същата държава членка, включително най-отдалечените региони на същата държава членка, считано от 1 януари 2021 г. Точка 2 не се прилага за емисии на CO₂ от следните полети: а) държавни полети; б) полети с хуманитарни цели; в) полети за медицински цели; г) военни полети; д) полети за гасене на пожари; е) полети преди или след хуманитарен или медицински полет или полет за гасене на пожар, при условие че тези полети са извършени със същите въздухоплавателни средства и са били необходими за извършването на съответните хуманитарни, медицински или противопожарни дейности или за преместването на въздухоплавателното средство след тези дейности за следващата му дейност	
II. Морски транспорт Дейности в областта на морския транспорт, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2015/757, с изключение на дейностите в областта на морския транспорт, попадащи в обхвата на чл. 2, параграф 1, и до 31 декември 2026 г. - на чл. 2, параграф 16 от същия регламент	Въглероден диоксид Метан и диазотен оксид (считано от 1 януари 2026 г.)

Приложение № 3 към чл. 30, ал. 3

(Ново - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Дейност	Парникови газове
1. Освобождаване за потребление на горива, които се използват за изгаряне в сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори. Тази дейност не включва: а) освобождаването за потребление на горива, използвани в дейностите по приложения № 1 и 2, освен ако се използват за	Въглероден диоксид

Дейност	Парникови газове
изгаряне в дейностите по транспортиране на парникови газове за съхранение в геоложки формации; б) освобождаването за потребление на горива, за които емисионният фактор е нула; в) освобождаването за потребление на опасни или твърди битови отпадъци, използвани като гориво. 2. Сградният сектор и секторът на автомобилния транспорт съответстват на следните източници на емисии, определени в Насоките на Международния комитет по изменение на климата (МКИК) относно националните инвентаризации на парниковите газове от 2006 г. с необходимите изменения на тези определения, както следва: а) комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия (код на категорията източници 1A1a ii) и топлофикационни централи (код на категорията източници 1A1a iii), доколкото те произвеждат топлинна енергия за категориите по букви в) и г) от настоящата алинея, пряко или чрез топлофикационни мрежи; б) автомобилен транспорт (код на категорията източници 1A3b), с изключение на използването на селскостопански машини по пътища с настилка; в) търговска/институционална (код на категорията източници 1A4a); г) жилищна (код на категорията източници 1A4b). 3. Допълнителните сектори съответстват на следните източници на емисии, определени в Насоките на МКИК относно националните инвентаризации на парниковите газове от 2006 г.: а) енергийни промишлени сектори (код на категорията източници 1A1), с изключение на категориите, определени във втора алинея, буква а) от настоящото приложение; б) производствени промишлени сектори и строителство (код на категорията източници 1A2).	

Приложение № 4 към чл. 30, ал. 3

(Ново - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Парникови газове по чл. 30, ал. 3:

Въглероден диоксид (CO₂)

Метан (CH₄)

Диазотен оксид (N₂O)

Флуоровъглеродороди (HFCs)

Перфлуоровъглеродороди (PFCs)

Серен хексафлуорид (SF₆).

(Ново - ДВ, бр. 81 от 2025 г.)

Част А

Мониторинг и докладване на емисиите, съответстващи на дейността, посочена в приложение № 1

Мониторинг на емисиите

Мониторингът на емисиите се извършва чрез изчисляване.

Изчисляване

Емисиите се изчисляват по следната формула:

Количество освободено за потребление гориво ' емисионен фактор.

Освободеното за потребление гориво включва количеството гориво, освободено за потребление от регулирания субект.

Използват се емисионните фактори по подразбиране на МКИК от Насоките за инвентаризация на МКИК от 2006 г. или от последващи осъвременени варианти на тези насоки, освен когато има по-точни емисионни фактори за конкретното гориво, установени от независими акредитирани лаборатории въз основа на признати аналитични методи.

За всеки регулиран субект и за всяко гориво се прави отделно изчисление.

Докладване на емисиите

Всеки регулиран субект включва следната информация в своя доклад:

А. Данни за идентифициране на регулирания субект, включително:

- наименованието на регулирания субект;
- неговият адрес, включително пощенски код и държава;
- видът на горивата, които освобождава за потребление, и дейностите, чрез които освобождава горивата за потребление, включително използваната технология;
- адрес, телефон и адрес на електронна поща на лицето за контакт; и
- името или наименованието на собственика на регулирания субект и наименованието на всяко дружество майка.

Б. За всеки вид гориво, освободено за потребление и използвано за изгаряне в секторите, посочени в приложение III, за който са изчислени емисиите:

- количеството гориво, освободено за потребление;
- емисионните фактори;
- общото количество емисии;
- крайната употреба на освободеното за потребление гориво, и
- неопределеността.

ЧАСТ Б

Проверка на емисиите, съответстващи на дейността, посочена в приложение № 1

Общи принципи

1. Емисиите, съответстващи на дейността, посочена в приложение № 1, подлежат на проверка.

2. Процесът на проверка включва разглеждане на доклада по чл. 36, ал. 1 и на мониторинга през предходната година. При него се обръща внимание на надеждността, достоверността и точността на системите за мониторинг и на докладваните данни и информация, свързани с емисиите, и по-специално:

- а) докладваните горива, освободени за потребление, и свързаните с тях изчисления;
- б) избора и прилагането на емисионни фактори;
- в) изчисленията, извършени за определяне на общото количество емисии.

3. Докладваните емисии могат да бъдат утвърдени само при наличието на надеждни и достоверни данни и информация, които позволяват определянето на емисиите с висока степен на сигурност. За висока степен на сигурност се изисква регулираният субект да докаже, че:

- а) в докладваните данни липсват несъответствия;
- б) събирането на данните е извършено в съответствие с приложимите научни стандарти, и

в) съответните записи на регулирания субект са пълни и последователни.

4. На проверяващия орган се предоставя достъп до всички обекти и до цялата информация във връзка с предмета на проверка.

5. Проверяващият орган взема предвид дали регулираният субект е регистриран по Схемата на Съюза за управление по околна среда и одит (EMAS).

Методика

Стратегически анализ

6. Проверката се извършва въз основа на стратегически анализ на всички количества горива, освободени за потребление от регулирания субект. За тази цел проверяващият орган трябва да има цялостна представа за всички дейности, чрез които регулираният субект освобождава горивата за потребление, както и за тяхното значение за емисиите.

Анализ на процесите

7. Проверката на предоставените данни и информация се извършва, когато е целесъобразно, в обекта на регулирания субект. Проверяващият орган извършва внезапни проверки за установяване на надеждността на докладваните данни и информация.

Анализ на риска

8. Проверяващият орган подлага всички средства, чрез които горивата се освобождават за потребление от регулирания субект, на оценка по отношение на надеждността на данните за общото количество емисии на регулирания субект.

9. Въз основа на този анализ проверяващият орган изрично определя всички елементи с висока степен на риск от грешка и други аспекти от процедурата за мониторинг и докладване, които има вероятност да доведат до грешки при определянето на общото количество емисии. Това включва по-специално изчисленията, необходими за определяне на нивото на емисиите от отделните източници. Особено внимание се обръща на елементите с висока степен на риск от грешка и на гореспоменатите аспекти от процедурата за мониторинг.

10. Проверяващият орган отчита всички методи за ефективен контрол на риска, прилагани от регулирания субект с цел степента на неопределеност да бъде сведена до минимум.

Доклад

11. Проверяващият орган изготвя доклад за процеса на утвърждаване, в който дава становище дали докладът по чл. 36, ал. 1 е удовлетворителен. В този доклад се посочват всички проблеми, свързани с извършената работа. Становище, че докладът по чл. 36, ал. 1 е удовлетворителен, може да бъде дадено само ако по мнение на проверяващия орган липсва съществено разминаване между реалното и докладваното общо количество на емисиите.

Минимални изисквания за компетентност на проверяващия орган

12. Проверяващият орган е независим от регулирания субект; той осъществява дейността си добросъвестно, обективно и професионално и разбира:

а) разпоредбите на настоящия закон, както и съответните стандарти и насоки, приети от Европейската комисия;

б) законодателните, регулаторните и административните изисквания от значение за проверяваните дейности;

в) процеса на изготвяне на цялата информация, свързана с всички средства, чрез които горивата се освобождават за потребление от регулирания субект, по-специално - във връзка със събирането, измерването, изчисляването и докладването на данни.

Релевантни актове от Европейското законодателство

КОНСОЛИДИРАН ТЕКСТ НА ДОГОВОРА ЗА ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Директиви:

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2023/958 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 10 май 2023 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО по отношение на приноса на въздухоплаването към целта на Съюза за намаляване на емисиите в цялата икономика и подходящото прилагане на глобална, основана на пазара мярка

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2023/959 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 10 май 2023 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и Решение (ЕС) 2015/1814 относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара за системата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2018/410 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 14 март 2018 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоэффективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции, и на Решение (ЕС) 2015/1814

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/652 НА СЪВЕТА от 20 април 2015 г. за установяване на методи за изчисляване и на изисквания за докладване съгласно Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на бензиновите и дизеловите горива (ОВ, L 107/26 от 25 април 2015 г.)

ДИРЕКТИВА 2009/30/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 23 април 2009 година за изменение на Директива 98/70/ЕО по отношение на спецификацията на бензина, дизеловото гориво и газьола и за въвеждане на механизъм за наблюдение и намаляване на нивата на емисиите на парникови газове и за изменение на Директива 1999/32/ЕО на Съвета по отношение на спецификацията на горивото, използвано от плавателни съдове по вътрешните водни пътища, и за отмяна на Директива 93/12/ЕО

ДИРЕКТИВА 2009/29/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 23 април 2009 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с оглед подобряване и разширяване на схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове на Общността

ДИРЕКТИВА 2008/101/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 19 ноември 2008 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел включване на авиационните дейности в схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността

ДИРЕКТИВА 2004/101/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 27 октомври 2004 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността по отношение на проектите механизми, предвидени в Протокола от Киото

ДИРЕКТИВА 2003/87/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета

Регламенти:

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/873 НА КОМИСИЯТА от 30 януари 2024 година за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2019/331 по отношение на валидни за целия Съюз преходни правила за хармонизирано безплатно разпределяне на квоти за емисии

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2023/1773 НА КОМИСИЯТА от 17 август 2023 година за определяне на правилата за прилагане на Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на задълженията за докладване за целите на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите по време на преходния период

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/957 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 10 май 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) 2015/757 с цел да се предвиди включването на дейностите в областта на морския транспорт в системата на ЕС за търговия с емисии, както и мониторингът, докладването и проверката на емисиите на допълнителни парникови газове и емисиите от допълнителни видове кораби

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/956 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция въглеродните емисии по границите

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/857 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 19 април 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) 2018/842 за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021-2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и на Регламент (ЕС) 2018/1999

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/839 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 19 април 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) 2018/841 по отношение на обхвата, опростяването на докладването и правилата за съответствие и определянето на целите на държавите членки за 2030 г., и на Регламент (ЕС) 2018/1999 по отношение на подобряването на мониторинга, докладването, проследяването на напредъка и прегледа

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/1603 НА КОМИСИЯТА от 18 юли 2019 г. за допълване на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на мерките, приети от Международната организация за гражданско въздухоплаване, за мониторинг, докладване и проверка на емисии от въздухоплаването с цел прилагане на глобална, основана на пазара мярка

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2019/331 НА КОМИСИЯТА от 19 декември 2018 година за определяне на валидни за целия Съюз преходни правила за хармонизирано безплатно разпределяне на квоти за емисии в съответствие с член 10а от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2018/2067 НА КОМИСИЯТА от 19 декември 2018 година за проверка на данните и за акредитация на проверяващите органи съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2018/2066 НА КОМИСИЯТА от 19 декември 2018 година относно мониторинга и докладването на емисиите на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент (ЕС) № 601/2012 на Комисията

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2018/1999 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2018/842 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 30 май 2018 година за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021-2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2018/841 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 30 май 2018 година за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/2392 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 13 декември 2017 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел запазване на сегашните ограничения на обхвата за авиационните дейности и подготовка за изпълнението на глобална, основана на пазара мярка от 2021 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 421/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 април 2014 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността, с оглед на изпълнението до 2020 година на международно споразумение за прилагане на единна, основана на пазара глобална мярка за емисиите от международната авиация

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1123/2013 НА КОМИСИЯТА от 8 ноември 2013 година за определяне на права за международни кредити съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 389/2013 НА КОМИСИЯТА от 2 май 2013 година за създаване на Регистър на ЕС съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и решения № 280/2004/ЕО и № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕС) № 920/2010 и (ЕС) № 1193/2011 на Комисията

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 600/2012 НА КОМИСИЯТА от 21 юни 2012 година относно проверката на докладите за емисии на парникови газове и на докладите за тонкилометри и относно акредитацията на проверяващи органи съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 550/2011 НА КОМИСИЯТА от 7 юни 2011 година за определяне съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на някои ограничения, приложими за използването на международни кредити за намалени емисии от проекти, отнасящи се за технологични газове

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 606/2010 НА КОМИСИЯТА от 9 юли 2010 година относно одобрението на опростен инструмент, разработен от Европейската организация за безопасност на въздухоплаването (Евроконтрол) за оценяване на разхода на гориво от някои оператори на въздухоплавателни средства с малки емисии

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1008/2008 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 септември 2008 година относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността (преработен)

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1287/2006 НА КОМИСИЯТА от 10 август 2006 година за прилагане на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на задълженията за водене на регистри за инвестиционните посредници, отчитането на сделките, прозрачността на пазара, допускането на финансови инструменти за търгуване, както и за определените понятия за целите на посочената директива

Решения:

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2023/863 НА КОМИСИЯТА от 26 април 2023 година за определяне на количествата, съответстващи на 20 % от общото преизпълнение на някои държави членки в периода 2013 - 2020 година, съгласно Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета

ДЕЛЕГИРАНО РЕШЕНИЕ (ЕС) 2019/708 НА КОМИСИЯТА от 15 февруари 2019 година за допълнение на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определянето на отраслите и подотраслите, за които се счита, че са изложени на риск от изместване на въглеродни емисии, за периода 2021-2030 година

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2015/1814 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 6 октомври 2015 година относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара към схемата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове и за изменение на Директива 2003/87/ЕО

РЕШЕНИЕ 2014/746/ЕС НА КОМИСИЯТА от 27 октомври 2014 година за определяне, съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, на списък с отрасли и подотрасли, за които се смята, че са изложени на съществен риск от изместване на въглеродни емисии, за периода 2015-2019 година (нотифицирано под номер C(2014) 7809)

РЕШЕНИЕ № 529/2013/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 21 май 2013 година относно правила за отчитане на емисиите и поглъщанията на парникови газове, дължащи се на дейности във връзка със земеползването, промените в земеползването и горското стопанство и относно информация за действията, свързани с тези дейности

РЕШЕНИЕ № 377/2013/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 април 2013 година за временна дерогация от Директива 2003/87/ЕО за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността

РЕШЕНИЕ 2013/162/ЕС НА КОМИСИЯТА от 26 март 2013 година за определяне на годишните разпределени количества емисии за държавите членки за периода от 2013 до 2020 г. съгласно Решение № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (нотифицирано под номер C(2013) 1708)

РЕШЕНИЕ 2010/634/ЕС НА КОМИСИЯТА от 22 октомври 2010 година за уточняване на количеството квоти в Европейския съюз, които следва да бъдат издадени за 2013 г. по Европейската схема за търговия с емисии, както и за отмяна на Решение 2010/384/ЕС (нотифицирано под номер С(2010) 7180)

РЕШЕНИЕ № 406/2009/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 23 април 2009 година относно усилията на държавите-членки за намаляване на техните емисии на парникови газове, необходими за изпълнение на ангажиментите на Общността за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г.